د کان کيندنې تړون

د افغانستان اسلامي امارت

او

د افغان انوسـټ شـرکت

ترمنځ

د غور ولایت د تولک ولسوالۍ د سرپ او جست کان د دویم بلاک په اړه

نېټه: ۱۴۰۲-۰۶-۱۰ هـ.ش | ۱۴۴۵-۰۲-۱٦ هـ.ق

لیکلړ

جزئيات.... 1

مقدمه...... 1

منل شوي اصطلاحات ... 2

1 تعریفونه ... 2

2 د نافذه قوانینو ارجحیت؛ ظرفیت او اداره ... 8

لومړی برخه: د ترون موده او د جوازونو ورکول ... 8

3 د ترون موده ... ERROR! BOOKMARK NOT DEFINED.

د ترون ثبت او خپرول ... 8

4 د اکتشافي جواز ورکول ... 9

د اکتشافي جواز د حسن اجراء لپاره ضمانت ... 9

مقدم شرایط ... 9

د اکتشافي جواز ورکره ... 9

5 د استخراج د جواز ورکره ... 10

د لومړیتوب حق ... 10

د استخراجي جواز لپاره د اجرا ضمانت ... 10

6 د جواز ساحه ... 11

د اکتشاف جواز ... 11

دویمه برخه: د پلانونو تسلیمول او منظوري ... 12

7 عمومي پلانونه ... 12

وراندیز شوي پلانونه ... 12

منظور شوي ارین پلانونه ... 12

منظور شویو پلانونو ته عامه لاسرسی ... 12

د داخلي امنیت پلان ... 12

8 د پلانونو منظوري ... 12

د منظوروونکي مرجع له خوا د تعدیلاتو غوښتنه ... 13

9 د منظور شویو پلانونو تعدیلول ... 13

د منظور شوي پلان تعدیل ... 13

هغه تعدیلات چې منظوروونکي مقام یې غوښتنه کوي ... 14

10 د اکتشاف جواز کې ژمنه شوي حقوق ... 14

مجاز فعالیتونه ... 14

د نمونو راټولولو د مالکیت حق ... 14

11 د استخراج په جواز کې ژمنه شوي حقوق ... 14

مجاز فعالیتونه ... 14

د منرالونو د مالکیت حق ... 14

ځلورمه برخه: د جواز شرطونه ... 15

12	د اکتشافي جواز شرطونه	15
	شرطونه	15
	د اکتشاف د منظور شوي پروګرام تعدیل	15
13	د اکتشافي جواز شرطونه	15
	شرطونه:,,,,,	15
	پنځمه برخه: مالي موضوعات	15
14	د ځمکې د سطحې کرایه	15
15	فیسونه	16
16	حق الامتیاز (رویالټي)	16
	د حق الامتیاز مکلفیتونه	16
	د خپلواک کارپوه لګښتونه	16
17	مالیات	17
	مالیات په عمومي دول	17
	د مالیاتي فورمونو ترتیب او تسلیمول	17
18	ګمرکي محصولات	18
19	امارت ته تادیات	18
	د تادیاتو بڼه	18
	کسر	18
20	د بهرني پولي واحد (کرنسي) تادیه او موجودیت	19
	بانکي حسابونه	19
	د بهرنیو اسعارو تبادله	19
	واردات او د پیسو حواله	19
21	مالي راپور ورکونه او محاسبه	19
	مالي راپور ورکونه	19
22	ځانګړي شرایط	20
23	د منرالي فعالیتونو عمومي کرندود	20
25	بیمه (تکافل)	20
26	چاپیریال ساتنه	21
	عمومي مکلفیتونه	21
27	کارګران	21
28	روغتیا او خوندیتوب	21
	عمومي مکلفیتونه	21
	د روغتیا او خوندیتوب پلان رعایت	21
29	داخلي امنیت	21
30	د سیمه ییزو ګټي او د ټولنی د پراختیا پلان	24

Islamic Emirate of Afghanistan
ریاست دفتر مقام

AFGHANINVEST

31 عامه کارونه 24
32 د زېربنا جوړول 24
عمومي مکلفیتونه 24
33 لرغوني او فرهنګي آثار 25
عمومي مکلفیتونه 25
د وزارت له لوري رد یا منظوري 25
34 د محصول خرڅلاو او صادرات 26
بازارموندنه، خرڅلاو او صادرات په عمومي ډول 26
د محصولاتو پلور 26
35 راپور ورکونه 27
36 د اسنادو ساتل 27
37 تفتیش 28
اتمه برخه: اقرار او ضمانتونه 29
38 د ترون لرونکي اقرار او ضمانتونه 29
39 د امارت اقراراو تضمینونه 31
نهمه برخه: مالي داد، متابعت او اجراآت 32
40 له لاربنوونو څخه متابعت 32
41 د اجرا ضمانتونه 32
د اجراء ضمانت شرایط 32
د حسن اجرا ضمانت په اړه پریکړه 33
د اجرا ضمانت بېرته سپارل 33
42 د چاپېریال ساتنې ضمانتونه 33
د چاپېریال ساتنې تضمین شرایط 33
د چاپېریال پر تضمین بیاکتنه 33
د چاپېریال ساتنې د تضمین په اړه اجراآت 33
د چاپېریال ساتنې تضمین بېرته سپارل 34
43 غرامت 34
د ترون لرونکي غرامت 34
د امارت غرامت 34
د غرامتونو ګټه 34
44 د مسئولیت حدود 34
تقصیر او فسخ 34
د تقصیر موارد 34
د ترون فسخه کول 35
45 د ترون د فسخې آثار 36
د جوازونو لغوه کول 36

	د ترون د فسخې نور آثار	36
46	د جواز د موډې د پوره کېدو، انصراف یا لغوه کېدو آثار	36
	د منرالي فعالیتونو پای ته رسول	36
	له ساحې څخه د استازو ایستل	36
	د وسایلو او زېربنا لیږدول	36
	د نیمګړو پاتې شویو مکلفیتونو سر ته رسول	37
	د جواز د موډې تر پای ته رسېدو وروسته ساحې ته لاسرسی	37
	د اجراء د تضمین او د چاپېریال ساتنې تضمین مستردول	37
47	کډې حل لارې	38
	لسمه برخه: فرعي قراردادونه او معاملې	38
48	فرعي قرارداد	38
49	د مدیریت بدلون	39
	د اړتیا وړ منظوري	39
	د هغه جواز خندول چې منظوری ته په تمه دی	39
50	د حقونو او مکلفیتونو پر لیږد محدودیتونه	39
	د امارت له خوا لیږد	39
	د ترون لرونکي لهخوا لیږد	39
	د تضمین ګټه	40
	یوولسمه برخه: عمومي حکمونه	40
51	د امارت له خوا داد	40
	منظوری	40
	د امارت لهخوا د خندونو نه جوړول او نه تبعیض	40
	بهرني کارګر	40
	د ترون لرونکي د شتمنیو مصادره	41
	د ترون لرونکي په ګټه د ځمکې استملاک	41
52	ثبات	41
	استثناءآت	42
53	غیر مترقبه پیښې (فورس ماژور).	42
	غیر مترقبه پیښې	42
	د غیر مترقبه پیښو اغېزې	43
	د غیر مترقبه حالاتو په اړه خبرتیا	44
	د اغېزو راکمولو مکلفیت	44
	هغه پیښې چې له حقوقي لارو د حل و فصل وړ نه دي	44
	لګښت	44
	د غیرمترقبه پیښو پای	44
	د غیر مترقبه پیښو د دوام له امله د ترون فسخ کول	44

54 د اختلافونو حل.... 45
د افغانستان د سوداګریزو شخړو د حل مرکز (ACDR) 45
55 محرمانه معلومات.... 45
56 خبرتیاوې... 47
د خبرتیا استول.... 47
د اړیکي د جزئیاتو بدلون 47
57 متفرقه حکمونه.... 47
معافیتونه.... 48
د خسارې د جبران تداوم 49
لومړی جدول: اکتشافي جواز.... 51
لومړی برخه: مقدم شرطونه 51
دویمه برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذه قانون).... 51
دریمه برخه: د جواز ساحه 52
دویم جدول: استخراجي جواز 53
لومړی برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذه قانون).... 53
دریېم جدول: زېربنا او عامه کارونه 54
لومړی برخه: زېربنا 54
دویمه برخه: عامه کارونه 54
څلورم جدول: خانګړي شرایط 54
اجراء: 56
لومړی شمېره ضمیمه: د استخراج منظور شوی پروګرام 57

جزئيات

نېټه: (   )   (

لوري:

تړون ورکوونکی:

نوم	د افغانستان اسلامي امارت، د کانونو او پټروليم وزارت
پته	[د مکروريان ځلورلاری کابل]
برېښناليک	[lsmmd@momp.gov.af]

تړون لرونکی:

نوم	**[افـــــغان انوســــت شرکت]**
پته	[کارته چهار د شيرشاه سوري جومات ته څېرمه دريمه ناحيه کابل، افغانستان]
برېښناليک	[ceo@afghaninvest.co]

مقدمه

الف د کانونو او پټروليم وزارت لهخوا د داوطلبی د پروسي له ترسره کولو وروسته، تړون لرونکي ته د دغه تړون ورکړه په لاندي ډول ترسره شوې ده:

(لومړی) دغه پروژه د افغانستان اسلامي امارت زعيم عاليقدر اميرالمومنين حفظه الله تعالی (۶۵۱) کنې او (۱۴۰۲/۰۵/۳۰) نيټې حکم له مخې منظور شوې ده.

(دوهم) دغه پروژه د افغانستان اسلامي امارت د اقتصادي کميسيون د ۱۴۰۲ هجري لمريز کال د زمري مياشتې ۱۶مې نيټې پريکړې په اساس تصويب شوې ده.

ب دا تړون د کان کيندنې تړون لرونکي ته د اکتشاف د جواز او د کټې اخيستنې جواز د لومړيتوب حق ورکوي.

ج دغه تړون د دواړه لوريو د لاسليک سره سم د ثبت او نشر څخه وروسته د اجرا پړاو ته داخلېږي او وزارت يې د امارت د استازي په توګه مديريت کوي.

د دا تړون د عامه ګټو په موخه لاسليک شوی او وزارت يې د خپريدو حق لري.

منل شوي اصطلاحات

1 تعریفونه

1.1 په دغه تړون کي کارول شوي اصطلاحات لاندي معناوي لري:

د محاسبي معیارونه: د نړیوال مالي راپور ورکوني سیستم (IFRS) معیارونه او اصول.

عمل: د یوې کړني، شخړې، دعوا، غوښتني، خېړني، پوښتني، قانوني تعقیب، حقوقي دعوا، منځګړیتوب یا د شخړې حل.

زیانمن لوری: ددې اصطلاح معنی په53.3 فقره کي شرح شوې ده؛

افغانی: د افغانستان رسمي پولي واحد.

تصدي: د عامه ساتني تصدي یا بله بدیله اداره چي د کورنیو چارو وزارت له خوا تاسیس شوې او په افغانستان کي د پلي کېدونکو پروژو لپاره داخلي امنیت تامینوي.

نافذه قوانین: په اړونده برخه کي د تصویب شوو قوانینو په معنا دی، او د شک د مخنیوي لپاره لاندې قوانین یکي شاملېږي:

د کانونو قانون، مقررات، لاربښووني، د استملاک قانون، د ګمرکاتو قانون، د چاپیریال ساتني قانون، پر عایداتو د مالیاتو قانون، د کار قانون، د خصوصي پانګوني قانون؛ او په دې برخه کي د تطبیق وړ نور نافذه تقنیني سندونه.

منظوري: د نافذه قوانینو له حکم سره سم له یوه با صلاحیته مقام څخه د تائید، رضایت، صلاحیت، ثبت، تصدیق ، جواز، یا معافیت ترلاسه کول.

د منظوری باصلاحیته مرجع:

(الف) د چاپیریال ساتني د مدیریت د پلان په برخه کي، د چاپیریال ساتني ملي اداره (NEPA)

(ب) د ټولني د پراختیا د پلان، د روغتیا او خوندیتوب پلان او یا د سیمه ایزو ګټو د پلان په برخه کي وزارت.

د ټولني د پراختیا منظور شوی پلان: هغه پلان چي د ټولني د پراختیا په هدف د تړون لرونکي لخوا وزارت ته وړاندې شوئ او د وزارت لخوا منظور شوی دی.

منظور شوي سندونه: د ټولني د پراختیا، کورني امنیت، چاپیریال ساتني د مدیریت، اکتشاف، روغتیا او خوندیتوب، د سیمه ایزو ګټو منظور شوي پلانونه او یا د کان کیندني منظور شوی پروپوزل؛

د داخلي امنیت منظور شوی پلان: د داخلی امنیت پلان چي د وزارت له خوا منظور شوی وي.

د چاپیریال ساتني د مدیریت منظور شوی پلان: د چاپیریال ساتني د مدیریت پلان چي د چاپیریال ساتني ملي اداري له خوا منظور شوی وي.

د اکتشاف منظور شوی پروګرام: د اکتشاف هغه پلان چي د دې تړون په ۱ ضمیمه کي تشریح شوی.

د روغتیا او خوندیتوب منظور شوی پلان: د روغتیا او خوندیتوب پلان چي د وزارت له خوا منظور شوی وي.

د سیمه ییزو ګټو منظور شوی پلان: د سیمه ییزو ګټو پلان چي د وزارت له خوا منظور شوی وي.

د کان کیندني منظور شوی پروپوزل: د کان کیندني هغه پروپوزل چي د اقتصادي کمیسیون له خوا منظور شوی وي.

منظور شوی پلان:

(الف) د اکتشافي جواز په صورت کي، د چاپیریال ساتني د مدیریت منظور شوی پلان، د روغتیا او خوندیتوب منظور شوی پلان یا د محلي ګټي منظور شوی پلان؛ یا

(ب) د استخراجي جواز په صورت کي، د ټولنیزي پراختیا منظور شوی پلان، د چاپیریال ساتني د مدیریت منظور شوی پلان، د روغتیا او خوندیتوب منظور شوی پلان یا د محلي ګټي منظور شوی پلان .

با صلاحیته مرجع: یعني هر امارتي، نیمه امارتي، اداري، مالي یا قضایي ارګان، څانګه، کمیسیون، مقام، محکمه، اداره یا بل هر هغه بنسټ، او د شک د مخنیوي لپاره، خپله وزارت هم په کي شاملېږي.

د داوطلبی اسناد: ټول هغه اسناد چې د تړون لرونکي لخوا د داوطلبی د پروسې په جریان کې وزارت ته سپارل شوي، چې لاندې اسناد هم پکې شامل دي:
(الف) د اهلیت د ابتدایي ارزونې پوښتنپاڼه (PQQ)؛
(ب) د داوطلبی پروپوزل (چې د شک د مخنیوي لپاره، د اهلیت او موافقت اظهارلیک او د ورتیا اظهارلیک هم پکې شاملیږي)؛
الف د تړون لرونکي لاندې پیشنهادي پلانونه:
(1) د اکتشاف پروګرام؛
(2) د چاپیریال ساتنې د مدیریت پلان؛
(3) د سیمه ییزو ګټو پلان؛
(4) د روغتیا او خوندیتوب پلان؛
(5) د داخلي امنیت پلان؛
(6) استخراجي پلان؛
(7) د ټولنیزو خدمتونو پلان؛ او
(8) د پروسس پلان.

(ب) د داوطلبی پروسې په جریان کې د تړون لرونکي لخوا چمتو شوي نور معلومات (مهمه نه ده چې دغه ډول معلومات وزارت غوښتي وي یا نه)؛

د داوطلبی پروسه: هغه پروسه ده چې د دې تړون د مقدمې په سر کې ورته اشاره شوې ده.

مرکزي بانک: د افغانستان بانک.

تړون: د کان کیندنې همدا تړون.

تړون لرونکی: [**افـــــغان انوســـــت شرکت**]؛

د تړون لرونکي تضمینونه: د دغه تړون د ۳۷,۱ ماده کې ذکر شوي نیابت او تضمینونه.

د تړون موده: هغه موده چې په ۳,۲ فقره کې شرحه شوې ده.

مقدم شرایط: هغه شرطونه چې د دې تړون د (۱) جدول په لومړی برخه کې شرحه شوي دي.

محرم معلومات: لاندې معلومات چې د افشا کوونکي اړخ یا د هغه د استازو له لوري ترلاسه کووونکي یا د هغه استازو ته، که په هره بڼه وي، افشا کړي:
(أ) هغه معلومات چې د نافذه قوانینو له مخې محرم دي.
(ب) شخصي موضوعات، د کارکوونکو روغتیایي ریکارډونه، یا د کارکوونکو او نورو کسانو سندونه او معلومات، او نور موضوعات چې د اشخاصو محرمیت پهکې شامل وي.
(ت) د تجهیزاتو، د پروسې نوښتونو، امنیتي یا سوداګریزو رازونو په اړه محرم تخنیکي یا ملکیتي معلومات.
(ث) د حقوقي سلاکارانو د سلا مشورې په ګډون محرم حقوقي موضوعات؛
(ج) د کان کیندنې اړوند معلومات؛
(ح) د تړون لرونکي د معنوي مالکیت حق چې په پروژه پورې تړاو لري؛ یا

خو هغه معلومات نه پکي شاملېږي چې:

(خ) لاسته راوړونکی لوری ار وي چې د افغانستان نافذه قوانینو سره سم یې خپاره یا په عامه توگه وړاندي کړي؛

(د) چې د عامه شتمنیو برخه وي او یا یې یوه برخه وبلل شي، په دې شرط چې د دغه تړون د نقض کېدو او یا د افشا کوونکي لوري او یا د هغوی د استازو په امانت کې د خیانت لامل نهشي.

(ذ) چې ترلاسه کوونکی لوری ثابته کړي چې د معلوماتو افشا کولو پر مهال افشا کوونکی لوری خبر و (خو دا چې یاد معلومات د افشا کوونکي لوري یا د هغوی د استازو د امانت ساتلو د اصل د نقض له امله نه وي)؛ او یا دا

(ر) چې ترلاسه کوونکي لوري دا معلومات له افشا کوونکي لوري پرته له بلې سرچینې ترلاسه کړي وي او یاده سرچینه د معلوماتو د افشا صلاحیت ولري؛

د گمرکاتو نافذه قوانین: د افغانستان اسلامي امارت د مالیې وزارت د گمرکاتو قوانین.

افشاء کوونکی لوری: هغه لوری چې په مستقیمه توگه یا د خپلو استازو له لارې محرم معلومات افشا کوي.

امریکایي ډالر (USD): د امریکا د متحده ایالتونو رسمي پولي واحد.

د اجرا نېټه: هغه نېټه په کومه چې د کان کیندنې تړون د ټولو لورو له خوا لاسلیک، ثبت او خپرېږي.

د پای نېټه: د مقدمو شرایطو سره په تړاو هغه نیټه چې د لومړي جدول په لومړۍ برخه کې د ذکر شوو مقدمو شرایطو برعکس نیټه بیانوي.

د تقصیر موارد: هغه موارد چې په۴۴ ماده کې بیان شوي دي.

د تبادلې نرخ: هغه نرخ چې په ټاکلې نېټه د راکړې ورکړې لپاره ټاکل شوی وي.

د کتې اخیستنې جواز: هغه جواز چې د کانونو نافذه قانون له حکم سره سم تړون لرونکي ته ورکول کېږي چې د جواز په ساحه کې د فعالیت اجازه ورکوي.

د اکتشاف جواز: هغه جواز چې د کانونونافذه قانون حکم سره سم د کان کیندنې تړون لرونکي ته ورکول کېږي چې د جواز په ساحه کې د [سرب او جست]د اکتشاف اجازه ورکوي.

د استملاک مرجع: د دې اصطلاح معنا د استملاک په نافذه قانون کې شرح شوې ده.

مالي کال: دوولس میاشتنی دوره چې د هر هجري شمسي کال د حمل میاشتې لومړۍ نېټه پیل او د حوت میاشتې په ۲۹ نېټه پای ته رسېږي.

غیر مترقبه پېښې (فورس ماژور): معنی یې په ۵۳,۱ ماده کې بیان شوې ده.

د مالي راپور ورکونې نړیوال معیارونه چې د محاسبې د نړیوالو معیارونو د بورډ له خوا خپرېږي.

پر عایداتو د مالیاتو قانون: پر عایداتو د مالیاتو نافذه قانون

خپلواک کارپوه: معنی یې د کانونو نافذه مقررې په حکمونو کې تشریح شوې ده.

غیر مستقیم زیان: هر هغه غیر مستقیم زیان یا خساره او یا هم د ځینو فعالیتونو په نتیجه کې رامنځته شوی زیان یا خساره که په هره بڼه پېښ شوی وي او لاندې ټکي په کې شاملېږي:

أ) د استفادې (پیشبیني شوی استفادې)، تولید، گټې، عاید، کاروبار یا سیما زیان

ب) هغه زیان چې د سوداگریزې یا کاروباري اختلال له امله رامنځته شوی،

ولو که غیر مستقیم زیان د ورباندې پېښې ور وي یا نه وي.

فکري مالکیت: د اختراع، د کاروني ور موډل، د نشر حق (د راتلونکي نشر د حق په ګډون)، سوداګریز نښان، لوګو او د ډیزاین نښو، خدماتي نښو، سوداګریزو نومونو، براند نومونو، ډیزاینونو، سوداګریزو رازونو، د ډومېن نومونو، د نړیوالې شبکې (world wide web) سره د نورو تړلو نومونو، انټرنېټي پتې، د حقونو په ګډون د فکري ماالکیت د حقونو په معنا دی چې د انفاذ له نېټې مخکې یا وروسته رامنځته کېږي او ټول غوښتنلیکونه او حقونه په کې شاملېږي چې د دې ډول فکري مالکیت د ثبتولو لپاره کارول کېږي.

د افلاس حالات: د ټرون د یوه لوري په اړه له لاندې مواردو څخه د یو یا څو مواردو رامنځته کېدو ته وایي:

ج) دا د هر نافذه قانون د اهدافو لپاره دی ؛

(لومړی) چې پر وخت خپل پوروونه ادا نه شي کړای ؛ یا

(دویم) له افلاس سره مخ وي؛

د) ټول پوروونه یا د پورونو یوه برخه تادیه توقف، تعلیق یا د هغه د توقف کولو ګواښ وکړي؛

ه) د پور ورکوونکو د غونډې رابلل او دایرول؛

و) هر هغه عمل ترسره کول چې د افلاس سبب شي ؛

ز) کله چې د ملکیت د مصادرې غوښتنلیک وراندې او یا یې په اړه حکم صادر شي ؛

ح) د یوې قانوني وجیبې په سرته رسولو کې پاتې راشي ؛

ط) د یو داسې ګام اخیستل چې په یوه ناسم وضعیت منتج شي ؛

ي) د یو داسې ګام اخیستل چې تر لاسه کوونکی، اخیستونکی او مدیر، رییس، د تصفیې مدیر یا موقتي د تصفیې مدیر د همدغه یا یې کومې بلې شتمنۍ لپاره ګومارل شوی وي، ورته کومه ګمارنه ترسره شي؛

ك) کله چې د ټولو یا یو شمېر پور ورکوونکو د ګټو لپاره هر ډول ترون، جوړښت یا ترتیب ته داخل شي؛ یا

ل) نور هغه اعمال چې د قانون یا د صلاحیت په یوه محدوده کې پېښېږي چې د پورته توضیحاتو له یو مورد سره ورته وي یا ورته اغېزې ولري؛

د کار قانون: د کار نافذه قانون څخه عبارت دی؛

جواز: د کان د اکتشاف یا د کان د استخراج جواز (هر یو چې د استفادې ور وي)

د جواز ساحه په لاندې معنا ده:

(الف) د اکتشافي جواز په اړه، هغه څمکه چې وخت په وخت د اکتشافي جواز موضوع جوړوي؛ او

(ب) د استخراج د جواز په اړه، هغه څمکه چې وخت په وخت د استخراج د جواز موضوع وي؛

د جواز د پای نېټه: د جواز په اړه له لاندې مواردو څخه هر هغه څه چې لومړی رامنځته شي:

أ) د جواز د وخت د ختمېدو نېټه؛

ب) له جواز څخه (یا یې یوې برخې څخه) د انصراف یا لاس اخیستو یا پرېښودو نېټه؛ او

ج) د کانونو قانون له مخې د جواز د لغوې نېټه؛

زیان: ټول زیانونه، خسارات، مصارف او لګښتونه؛

د کانونو نافذه قانون : د کانونو قانون چې کېدای شي وخت په وخت تعدیل شي؛

د کان کیندنې معلومات: ټول هغه معلومات او اطلاعات چې په جوازونو پورې یا د جواز ساحه کې په کوم منرال پورې اړه ولري.

وزارت: د افغانستان د کانونو او پترولیم وزارت په معنا دی.

بل لوری: په لاندې معنا دی:

أ) که چېرې د کان کيندني تړون لړونکی زيانمن شوی لوری وي، نو امارت بل/مقابل لوری بلل کېږي؛ یا

ب) که چېرې امارت زيانمن شوی لوری وي، د کان کيندني تړون لړونکی بل لوری بلل کېږي؛

د خصوصي پانګونې قانون: د خصوصي پانګونې نافذه قانون

پروژه: په لوی مقیاس د کان کيندنې پروژه ده چې له دې تړون سره سم د کان کيندنې د تړون لړونکي له خوا د جواز په ساحه کې پلې کېږي.

پيشنهادي شوی پلان: د تړون لړونکي له لاندې پيشنهادي پلانونو څخه عبارت دی:

أ) د چاپېريال ساتنې د مديريت پلان؛

ب) د محلي مفاد پلان؛

ج) د روغتيا او خونديتوب پلان؛

د) د ټولنيزې پراختيا پلان،

، او د شک د مخنيوي لپاره، د ۹ مې مادې پر اساس د يوه منظور شوي پلان هر ډول پيشنهادي بديل پکې شاملېږي؛

عامه کارونه: هغه کارونه چې د دې تړون د دريم جدول په دوهمه برخه کې ذکر شوي دي؛

د کان کېدنې د صنعت واجد شرایط مالیه ورکوونکی: نسبت يې هغې اصطلاح ته کېږي چې پر عايداتو د ماليات په قانون کې تشريح شوې ده؛

ترلاسه کوونکی لوری: هغه لوری دی چې محرم معلومات (په مستقيم ډول او يا هم د خپلو استازو په وسيله تر لاسه کوي)؛

نافذه مقرره: د کانونو نافذه مقرره چې کېدای شي وخت پر وخت د تعديل وړ وي.

اړوند لوری: د يو حقوقي شخصيت په اړه هر هغه شخص ته ويل کېږي، چې د يوه يا څو منځګړو په وسيله عمده مالک وي، يا په دې حقوقي اداره کې په مستقيم او يا غير مستقيم ډول د مشارکت عمده برخه لري؛

د يوه لوري استازی په لاندې معنا دی:

أ) له هغه لوري سره اړوند يو لوری؛ او

ب) آمر، رئيس، کارکوونکی، استازی، مفتش، مشاور، شريک، ګډ پانګوال، مشاور يا د هغه لوري قراردادي يا د هغه لوري اړوند لوری؛

اړينه بيمه (تکافل): د عامه مسؤليت بيمه (تکافل) او هر هغه بيمه (تکافل) چې د اسلامي شريعت او نافذه قوانينو لخوا اړينه بلل شوې وي؛

د بيا مېشتېدنې کمېټه: هغه کمېټه ده چې د استملاک په برخه کې د استملاک نافذه قانون سره سم جوړېږي؛

د بيا مېشتېدنې د پروژې د تطبيق پلان: معنا يې د بيا ميشتيدنې د کميټې لخوا د استملاک نافذه قانون سره سم د هغو اشخاصو د بيا ميشتيدنې لپاره چمتو شوی پلان دی چې ځمکه يې په اجباري توګه استملاک شوې وي.

ځانګړي شرايط: معنا هغه خاص شرايط چې په څلورم جدول کې ذکر شوي دي؛

د امارت تضمينونه: هغه تضمينونه او ژمنې چې په ۳۸,۱ ماده کې روښانه شوي دي؛

د مالياتو نافذه قوانين: د مالياتو په اړه ټول نافذه قوانين (د ګمرکاتو نافذه قانون او پر عايد د مالياتو نافذه قانون په ګډون)؛

دريم لوری: د کان کېندنې د قراردادي او يا هم د هغه اړوند لوري څخه پرته بل لوری؛

تضمین: د کان کیندنې د قراردادي تضمین او یا هم د امارت تضمین ؛ او

تفسیر

1.2 د دغه تړون په تفسیر کې لاندې موارد شاملیږي، مګر دا چې محتویات یې بل ډول ایجاب وکړي:

1.2.1 عنوانونه یوازې د آسانتیا په خاطر ځای پر ځای کیږي او د دغه تړون د محتویاتو پر تشریح کوم اغیز نه لري؛

1.2.2 د شخص په اصطلاح کې هر فرد، شرکت، کمپنی، موسسه، حکومت، امارت یا د امارت اداره یا یوه ټولنه، اړونده مرجع، ګډه پانګونه، د مشارکت کنسرشیوم (ولو که بېل حقوقي شخصیتونه ولري او یا یې و نه لري) شاملیږي؛

1.2.3 که یوې کلیمې یا عبارت ته یوه مشخصه معنی ورکړل شوې وي، د دغه کلیمې یا عبارت راتلل د بحث په بله برخه کې، یا یې بله ګرامري بڼه ورته معنا لري؛

1.2.4 یوه کلیمه چې مفرد ښیي، د هغه کلیمې جمع هم ښیي او یوه کلیمه چې جمع ښیي، د همدغې کلیمې مفرد هم ښیي؛

1.2.5 هر جنسیت ته اشاره د هغه بل جنسیت هم ښیي؛

1.2.6 د 'شامل' یا 'شاملیږي' کلیمې ته مراجعه پرته له کوم محدودیت څخه تعبیر کیږي؛

1.2.7 د تړون یوه لوړي، بند، جدول او یا ضمیمې ته اشاره، د دغه تړون یوه لوړي، بند، جدول او یا هم ضمیمې ته اشاره ده؛

1.2.8 یوه لوړي، یو سند یا هوکړه لیک ته (ددې تړون په شمول) په اشاره کې، د هغه لوړي د کار اجرا کوونکې، مدیران، ځایناستي او مجاز استازی شاملیږي، په شمول د هر هغه کس چې تبدیل شوی وي؛

1.2.9 یوه سند یا هوکړه لیک ته اشاره (د دغه تړون په ګډون) هغه سند یا هوکړه لیک ښیي چې وخت پر وخت تعدیل شوی، نوی شوی، ضمیمه شوی او یا عوض شوی وي؛

1.2.10 جدولونه او ضمیمې د دغه تړون برخه جوړوي؛

1.2.11 په تضمینونو کې تناقض او یا هم د تړون نقض ته له اشارې څخه موخه هغه تضمینونه دي چې واقعي، بشپړ او یا صحیح نه وي، یا هم ګمراه کوونکې او خطا ایستونکې وي؛ او

1.2.12 د کان کېندنې د دغه تړون هیڅ حکم باید د بل لوري په زیان له دې کبله تعبیر نه شي، چې ګویا نوموړی طرف د دې تړون د مسودې د ترتیب یا په دې تړون کې د کوم حکم د درج کولو مسئولیت درلود.

کاري ورځې او د وخت محاسبې ته اشاره

1.3 په دغه تړون کې هدف په لاندې ډول دی، مګر دا چې محتویاتو کې په بل ډول روښانه شوې وي:

1.3.1 له ورځې څخه موخه د وخت هغه موده ده چې په نیمه شپه کې پیلیږي او ۲۴ ساعته وروسته پای ته رسیږي؛

1.3.2 د ورځې له وخت څخه موخه د کابل، افغانستان وخت دی؛

1.3.3 له کاري ورځې څخه موخه د اونۍ ټولې ورځې شاملیږي، پرته له جمعې او عمومي رخصتیو، په کومو کې چې بانکونه د عمومي کاروبارونو لپاره په کابل، افغانستان کې پرانیستي وي؛

1.3.4 له 'میاشتې' څخه موخه د هجري شمسي جنترۍ میاشت او له 'کال' څخه موخه هجري شمسي کال دی؛

1.3.5 که د یوه فعالیت یا یوې پېښې ورځ یا د وخت یوه موده له یوې ټاکلې نېټې یا ورځې څخه مشخصه شوې وي، دغه ورځ په محاسبه کې نه شمېرل کیږي؛ او

AFGHANINVEST

Islamic Emirate of Afghanistan

1.3.6 که د دغه تړون پر اساس د دغه تړون د کوم فعالیت د ترسره کېدو ورځ، کاري ورځ نه وي، نو ورځ راتلونکي کاري ورځ تفسیر کېږي او فعالیت باید په راتلونکي کاري ورځ ترسره شي.

غوره هڅې

1.4 د دغه تړون هر حکم یو اړخ د «غوره هڅې» په ترسره کولو مکلف کوي، ترڅو د یو کار له ترسره کولو یا د یو څه د ترسره کېدو په اړه داډ حاصل شي ، خو په لاندې برخو کې د مکلفیت د ایجاد سبب نه شي:

1.4.1 د کوم شخص پر وړاندې کوم قانوني عمل یا اقدام وکړي؛

1.4.2 په مطلق ډول مکلفیت وټاکل شي چې یو کار دې ترسره شي یا ترسره کېږي، یا یا

1.4.3 داسې یو لګښت تحمیل شي چې د شرایطو مطابق تر معقولې کچې لوړ وي .

2 د نافذه قوانینو ارجحیت؛ ظرفیت او اداره

ارجحیت

2.1 که چېرې د لاندې نافذه قوانینو او اسنادو:

2.1.1 د دې تړون؛

2.1.2 د کانونو نافذه قانون؛

2.1.3 د هر جواز شرایط؛ او

2.1.4 نورو مصدقه اسنادو،

ترمنځ تناقض یا ټکر موجود وي، نو په دې صورت کې، پورتنیو اسنادو ته په ترتیب سره مراجعه کېږي.

ظرفیت او استازې اداره

2.2 وزیر دغه تړون د خپل اهلیت پر بنسټ د امارت په استازیتوب لاسلیک کوي.

2.3 د دې تړون لرونکی مني چې وزارت د امارت له خوا د استازي په توګه ټاکل شوی دی، تر څو د هغه په وسیله د امارت حقوق اعمال او د دغه تړون له مخې خپل مکلفیتونه ترسره کړي.

لومړۍ برخه: د تړون موده او د جوازونو ورکول

3

د تړون ثبت او خپرول

3.1 امارت مکلف دی چې د اړخونو له خوا د تړون تر لاسلیک وروسته به، وزارت په ۱۰ کاري ورځو کې:

3.1.1 د کانونو د نافذه قانون او مقررې سره سم به دغه تړون په رسمي دفتر کې ثبتوي؛ او

3.1.2 وزارت به د دغه تړون یوه نسخه او د تړون لرونکي د ذینفع مالکینو جزییات خپروي.

3.1.3 یو داسې لیکلی حکم به صادروي چې تړون لرونکي ته اجازه ورکوي چې د تړون لومړی جدول په دربیمه برخه کې مشخصه شوې ځمکې ته لاس رسی ومومي، خو تر هغه بریده چې نوموړې ځمکه د ۷,۱,۲ مادې د حکمونو مطابق د هر پیشنهادي پلان د نهایي کولو لپاره اړینه وي، مشروط پر دې چې تړون لرونکی به د جواز تر ورکړې پورې د ساحوي کار د اختلال اجازه نه لري.

3.1.4 موده

3.2 د دغه تړون اجرا د انفاذ له نېټې څخه پیلېږي او په لاندې مواردو کې چې هر یو یې لومړی واقع شو، پر اساس یې تړون پای ته رسېږي:

3.2.1 هغه نېټه چې پر اساس یې دغه تړون د ۴,۶او د ۴۶,۲ مادې د حکمونو مطابق پای ته رسېږي؛ او

3.2.2 هغه نېټه چې:

3.2.2.1 کله د دغه تړون طرفین په لیکلي ډول د تړون د پای ته رسولو په اړه هوکړې ته ورسېږي؛ او

3.2.2.2 د تړون پای ته رسېدل د اقتصادي کمېسیون له خوا منظور شي (د تړون دغه پای ته رسیدل د کان کېدنې د تخنیکي کمېټې د وړاندیز په تعقیب کېږي).

4 د اکتشافي جواز ورکول

د اکتشافي جواز د حسن اجراء لپاره ضمانت

4.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د تړون د اجرا تر نېټې وروسته د ۲۰ کاري ورځو په جریان کې په اکتشافي پروګرام کې د شویو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه وزارت ته د اجرا ضمانت وړاندې کړي. (دا په هغه صورت کې چې د اجرا ضمانت د تړون د اجرا تر نېټې مخکې وزارت ته نه وي وړاندې شوی.)

4.2 تړون لرونکی مني چې وزارت ته د اجرا ضمانت په وړاندې کولو کې پاتې راتلل، د تقصیر یو مورد ګڼل کېږي.

مقدم شرایط

4.3 مقدم شرطونه یوازې د امارت د منفعت لپاره دي او کېدای شي چې د یوې لیکلي خبرتیا له لارې د تړون لرونکي لپاره معاف کړل شي.

4.4 هر لوری باید خپلې پوره هڅې وکاروي ترڅو د مقدمو شرطونو پلي کېدل د اجرا له نېټې وروسته یا د اختتام تاریخ مخکې په داډمن ډول ترسره شي.

4.5 یو لوری باید سملاسي:

4.5.1 د تړون هر لوری باید ژر تر ژره یو بل ته د مقدمو شرطونو د پلي کېدو یا نه پلي کېدو په اړه په لیکلي بڼه خبر ورکړي.

4.5.2 د قرارداد نورو لوریو ته مرستندویه اسنادونه او لاسوندونه چمتو کول لازمي دي تر څو وکتل شي چې مقدم شرطونه پلي شوي او یا هم د پلي کېدو وړ نه دي.

4.6 د تړون هر لوری کولای شي چې د ۴,۷ مادې پر بنسټ د تړون بل لوري ته د لیکلي خبرتیا په لیږلو سره تړون په لاندې مواردو کې فسخ کړي:

4.6.1 کله چې یو مقدم شرط پوره نه شي او د ۴,۳ مادې پر اساس نوموړی مقدم شرط د ۳۵ کاري ورځو په جریان کې معاف شوی نه وي،

4.6.2 کله چې یو لوری د یو مقدم شرط له پوره کېدو څخه راضي نه وي یا هم نوموړی شرط د ۴,۳ مادې پر اساس د تړون د پای نېټې سره سم یا تر هغه مخکې معاف شوی نه وي.

4.7 امارت نه شي کولی چې د ۴,۶ بند پر بنسټ دغه تړون فسخ کړي، مګر دا چې:

4.7.1 امارت د ۴,۴ او ۴,۵ بندونو پر اساس یې خپل مکلفیتونه ترسره کړي وي؛ او

4.7.2 د فسخ پیشنهاد د اقتصادي کمېسیون له خوا منظور شي (د کانونو د تخنیکي کمیټې له سپارښتنې وروسته).

4.8 که چېرې دا تړون د ۴,۶ بند پر بنسټ فسخ کړای شي، نو ۴۷ ماده د پلي کېدو وړ ګرځي.

د اکتشافي جواز ورکړه

4.9 امارت مکلف دی چې څومره ژر ممکنه وي تړون لرونکي ته د اکتشاف جواز د ۱۵ کاري ورځو په جریان کې چې د لاندې نېټې څخه محاسبه کېږي، ورکړي:

4.9.1 د انفاذ نېټه

4.9.2 هغه نېټه چې د تړون لرونکی د ۴,۱ مادې پر اساس وزارت ته د اجرا ضمانت وړاندې کړی وي؛ او

4.9.3 هغه نيته چې کله هر يو مقدم شرط پوره يا هم د ۴,۳ مادې پر اساس معاف شوی وي؛ .،

4.10 امارت ژمنه کوي چې وزارت به د اکتشاف د جواز تر صدور وروسته د ۱۰ کاري ورځو په بهير کې لاندې چارې سرته رسوي:

4.10.1 د کانونو نافذه قانون او مقرري سره سم د اکتشاف جواز به په رسمي دفتر کې ثبتوي؛ او

4.10.2 د کانونو نافذه قانون او مقررې پر اساس به د اکتشاف جواز يوه کاپي خپروي.

5 د استخراج د جواز ورکړه

د لومړيتوب حق

5.1 د تړون د مودې په جريان کې، تړون لرونکی د اکتشافي جواز د ساحې د ټولې يا يوې برخې لپاره د استخراج د يو يا څو جوازونو د ترلاسه کولو په برخه کې د لومړيتوب حق درلودلای شي.

د استخراج جواز لپاره غوښتنه

5.2 تړون لرونکی کولای شي چې له اړينو اسنادو سره يو ځای د استخراج د جواز د ترلاسه کولو لپاره وزارت ته خپل غوښتنليک وسپاري.

5.3 د شک د مخنيوي په خاطر، د چاپيريالي مديريت پلان، د محلي کتې پلان او د روغتيا او خونديتوب پلان چې د ۵,۲ فقرې سره سم وړاندې شوی وي، بنايي چې په هماغه بڼه وي او يا هم بنايي عوض شوی وي، چې په دې صورت کې د چاپيريالي مديريت منظور شوی پلان، د محلي کتې منظور شوی پلان او د روغتيا او خونديتوب منظور شوی پلان گڼل کېږي.

د کان کيندنې پروپوزل منظوري

5.4 د ۵,۲ مادې سره سم د اړينو اسنادو له ترلاسه کولو وروسته، امارت ژمنه کوي چې وزارت او د کان کيندنې تخنيکي کمېټه خپل مکلفيتونه پر وخت ادا کوي او هغه مشخص زماني چوکاټ به په پام کې نيسي چې د اقتصادي کمېسيون لخوا په تصويب شويو لارښودونو کې مشخص شوی وي.

5.5 امارت ژمنه کوي چې وزارت به د لاندې مواردو په اړه تړون لرونکي ته ژر تر ژره ليکلی خبر ورکوي:

5.5.1 د اقتصادي کمېسيون له خوا د کان کيندنې د اړونده پروپوزل رد يا تائيد؛ او

5.5.2 په هغه صورت کې چې د کان کيندنې پروپوزل تائيد شي او د کانونو نافذه قانون او مقررې سره سم د استخراج جواز تر صدور وروسته د کان کيندنې په پروپوزل کې د نويو شرايطو ځای پر ځای کول وړاندېز شي.

5.6 تړون لرونکی منې چې، د استخراج جواز به تر هغې نه ورکول کېږي، تر څو چې اقتصادي کمېسيون د کان کيندنې اړوند پروپوزل نه وي تصويب کړی او د کانونو نافذه قانون او مقررې سره سم اړين اسناد يې نه وي چمتو کړي.

د استخراجي جواز لپاره د اجرا ضمانت

5.7 تړون لرونکی مکلف دی چې د کان کيندنې منظور شوي پروپوزل کې د شويو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه وزارت ته د اجرا ضمانت تر هغې خبرتيا وروسته د ۴۰ کاري ورځو په جريان کې وړاندې کړي، کله چې وزارت د ۵,۵ مادې سره سم د تړون لرونکي د کان کيندنې پرپوزل تاييد کړي.

5.8 تړون لرونکی منې چې که چېرې نوموړی د ۵,۷ مادې پربنسټ وزارت ته د اجرا ضمانت په وړاندې کولو کې پاتې راشي، نو دغه عمل د ۴۱,۱ مادې پر اساس د تقصير يو مورد ګڼل کېږي.

د استخراج جواز ورکول

5.9 د ۵,۱۰ مادې پر اساس، امارت ژمنه کوي چې وزارت به د استخراج جواز چې تړون لړونکي د ۵,۲ مادې پر اساس د هغه غوښتنه کړې ده، څومره چې ژر شوني وي، د ۱۵ کاري ورځو په جریان کې د لاندې شرایطو له پوره کېدو وروسته تړون لړونکي ته ورکوي:

5.9.1 له هغې نېټې وروسته کله چې اقتصادي کمېسیون د ۵,۲ مادې سره سم استخراجي پروپوزل تایید کړي او د استخراجي پروپوزل په اړه شرایط مشخص کړي، او

5.9.2 له هغې نېټې وروسته کله چې تړون لړونکی د ۵,۷ مادې سره سم وزارت ته د اجرا ضمانت وړاندې کړي.

5.10 د ۵,۹ مادې سربېره، تړون لړونکی منې چې، وزارت تر هغې تړون لړونکي ته د استخراج جواز نه ورکوي، مګر دا چې وزارت رضایت او باور حاصل کړي چې تړون لړونکي د دې تړون او د کانونو نافذه قانون او مقرری ټول مفادات رعایت کړي دي.

5.11 امارت ژمنه کوي چې د استخراج جواز تر صدور وروسته به وزارت د ۱۰ کاري ورځو په جریان کې لاندې کارونه ترسره کوي:

5.11.1 د کانونو نافذه قانون او مقررې سره سم په رسمي دفتر کې د استخراجي جواز ثبتول؛ او د استخراجي جواز د یوه کاپي خپرول.

6 د جواز ساحه

د اکتشاف جواز

6.1 تړون لړونکی منې چې د اکتشاف جواز له ترلاسه کولو وروسته، نوموړی جواز تړون لړونکي ته اجازه ورکوي تر څو په ۱۰,۱ ماده کې درج شوي فعالیتونه د جواز په ساحه کې اجرا کړي، خو لاندې ساحه پکې نه شاملېږي:

6.1.1 هغه ساحه چې، د کانونو نافذه قانون له مخې تړون لړونکي ترې وخت پر وخت انصراف کړی وي؛ او

6.1.2 هغه ساحه چې د ۶,۲,۲ مادې مطابق د اکتشاف جواز یې لغوه شوې وي.

6.2 تړون لړونکی دا منې چې، د جواز د ټولې یا یوې برخه ساحې په اړه چې په ۶,۱ ماده کې ورته اشاره شوې، د اکتشاف جواز به:

6.2.1 د هغې ساحې په اړه د تطبیق وړ وي، چې د استخراجي جواز په ساحه کې نه راځي؛ او جواز د هغې ساحې په اړه چې د ګټې اخیستنې د جواز تابع نه ده؛ د اعتبار وړ وي؛ او

6.2.2 د جواز د هغې برخې ساحې په اړه چې د استخراجي جواز تابع نه وي، فسخ شوی وي.

د استخراج جواز

6.3 تړون لړونکی منې چې د جواز له ترلاسه کولو وروسته، نوموړی جواز تړون لړونکي ته اجازه ورکوي چې په ۱۱,۱ ماده کې ذکر شوي فعالیتونه د جواز ساحه کې ترسره کړي، خو هغه ساحې پکې نه شاملېږي چې تړون لړونکي د نافذه قانون له حکمونو سره سم ترې انصراف کړی وي.

6.4 تړون لړونکی منې چې، د استخراج جواز ساحه به تر هغې اندازې نه پراخېږي، کوم چې د استخراجي فعالیتونو لپاره په قانع کوونکي توګه اړینه بلل کېږي.

دويمه برخه: د پلانونو تسليمول او منظوري

7 عمومي پلانونه

وړانديز شوي پلانونه

7.1 تړون لرونکی دا مني چې:

7.1.1 تړون لرونکي ته د دغه تړون ورکړه د پيشنهادي پلانونو د هغو نسخو پر بنسټ ترسره شوی، چې د داوطلبی اسناد هم پکي شامل دي ؛ او

7.1.2 د پيشنهادي پلانونو هغه نسخې چې د منظورۍ لپاره وړاندي شوي دي، بايد د پيشنهادي پلانونو هغو نسخو سره ورته وي چې د داوطلبی اسناد پکي شامل دي او يوازې په هغه بڼه د بياکتنې تابع دي چې د اړينو تعديلاتو مستلزم وي او د تاييدوونکي يا باصلاحيته مرجع نظريات په پام کې ونيسي.

منظور شوي اړين پلانونه

7.2 تړون لرونکی مني چې د اکتشافي جواز او د استخراجي جواز د يو شرط په توګه په ساحه کې د کيندنې د کار تر پيل مخکې، بايد د هر پيشنهادي پلان لپاره له اړونده صلاحيت لرونکي مرجع څخه منظوري تر لاسه کړي (البته دا په هغه صورت کې چې د اکتشافي يا استخراجي جواز تر صدور مخکې، پلان د باصلاحيته مرجع له خوا نه وي منظور شوی.)

منظور شويو پلانونو ته عامه لاسرسی

7.3 تړون لرونکی مني چې منظور شوي پلانونه به د کانونو نافذه قانون سره سم د عامه لاسرسي وړ وي.

د داخلي امنيت پلان

7.4 د شک د مخنيوي لپاره:

7.4.1 دويمه برخه د داخلي امنيت د پلان په اړه د تطبيق وړ نه ده؛ او

7.4.2 د داخلي امنيت د پلان منظوري او يا هم د داخلي امنيت په منظور شوي پلان کې تغيرات د ۲۸مې مادې پر اساس تنظيميږي.

8 د پلانونو منظوري

د باصلاحيته مرجع له خوا ارزونه او منظوري

8.1 که چېرې:

8.1.1 د اکتشافي جواز په صورت کې، د داوطلبی پروسې په جريان کې د تړون لرونکي لخوا وړاندې شوی پلان د انفاذ له نېټې څخه مخکې د اړونده با صلاحيته مرجع لخوا منظور شوی نه وي؛ يا

8.1.2 د استخراجي جواز په صورت کې، د استخراج وړاندې شوی پلان چې د تړون لرونکي له خوا د کانونو نافذه قانون پر اساس وړاندې شوی وي او د استخراجي جواز تر ورکړې مخکې د اړونده باصلاحيته مرجع له لورې نه وي منظور شوی،

امارت ژمنه کوي چې د انفاذ يا د استخراجي جواز تر ورکړې وروسته تر کوم حده چې عملي وي لاندې اقدامات ترسره کوي:

8.1.3 اړونده باصلاحيته مرجع د کانونو نافذه قانون او مقررې له مخې د پيشنهادي پلان ارزونه ترسره کوي؛ او.

8.1.4 که چېرې منظوروونکې مرجع:

8.1.4.1 د کانونو نافذه قانون مطابق نوموړی وراندې شوی پلان منظور کړي، نو نوموړي مرجع باید ترون لرونکي ته په لیکلي بڼه خبر ورکړي (له هغو شرایطو سره یو ځای چې د پلان د منظوری لپاره وضع شوي وي.))؛ یا

8.1.4.2 د کانونو نافذه قانون مطابق نوموړی وراندې شوی پلان تعدیل ته اړتیا لري او یا د نوموړي وراندې شوي پلان په اړه خپل نظر وراندې کوي، نو دغه منظوروونکي مرجع باید ترون لرونکي ته په لیکلي بڼه د پلان تعدیل او یا نظر څخه خبر کړي (البته که چېرې د تطبیق وړ وي).

د منظوروونکي مرجع له خوا د تعدیلاتو غوښتنه

8.2 که چېرې منظوروونکي مرجع د ۸,۱,۴,۲ مادې پر اساس ترون لرونکي ته خبرتیا لیږي، نو:

8.2.1 ترون لرونکی باید پر وراندې شوي پلان بیا کتنه وکړي ترڅو اړین تعدیلات په پلان کې شامل کړي او هم هغه نظریات په پام کې ونیسي چې د تائیدوونکي مرجع له خوا وراندې شوي دي؛

8.2.2 ترون لرونکي باید وراندې شوی پلان (د ۸,۲,۱ مادې پر اساس د پلان د بیاکتل شوي نسخې په شمول) د هغه بیا کتنې په ګډون چې په ۸,۲,۱ بند کې اشاره ورته شوې) د خبرتیا له تر لاسه کولو وروسته څومره ژر چې شوني وي، وزارت ته تسلیم کړي؛

8.2.3 د ۸,۲,۲ مادې پر اساس، د وراندې شوي پلان له تر لاسه کولو وروسته څومره ژر چې شوني وي، امارت ژمنه کوي چې منظوروونکي مرجع به وراندې شوی پلان بیا ارزوي او د ۸,۱,۳ او ۸,۱,۴ مادو د پراونو مطابق به ترون لرونکي ته خبر ورکوي؛ او

8.2.4 هغه پړاوونه چې په ۸,۲,۱ او ۸,۲,۳ مادو کې ورته اشاره شوې ، تر هغې به تکرارېږي ترڅو چې منظوروونکي مرجع د کانونو نافذه قانون پر اساس اړونده پلان منظور کړي. .

9 د منظور شویو پلانونو عوض کول

د داما پلان عوض کول

9.1 ترون لرونکی مکلف دی چې منظور شوی پلان نوی او بیا کتنه پرې وکړي او د کانونو نافذه قانون او مقرري د غوښتنې په صورت کې نوی وراندې شوی پلان به د منظور شوي پلان پر ځای استفاده او وراندې کړي.

9.2 ترون لرونکی منې چې نوموړی کولای شي چې له نافذه مقررې سره سم وزارت ته د پیشنهادي پلان په وراندې کولو سره د یو منظوري شوي پلان د عوض کولو لپاره وراندیز وکړي (ولو که په پلان کې دغه بدلونونه د ۹/۱ مادې له مخې یا هم په بل ډول اړین کنل شوي وي.)

د منظوروونکي مقام له خوا ارزونه او منظوري

9.3 امارت ژمنه کوي چې د ۹,۲ مادې پر اساس د وراندې شوي پلان له ترلاسه کولو وروسته څومره چې ژر عملي وي:

9.3.1 اړونده منظورونکي مقام باید وراندې شوی پلان د کانونو نافذه مقررې مطابق و ارزوي؛ او

9.3.2 که چېرې نوموړي منظوروونکي مقام:

9.3.2.1 وراندې شوی پلان د کانونو نافذه مقررې مطابق منظوروي، باید سملاسي ترون لرونکي ته د منظوری او د منظوری د نویو شرایطو د جزییاتو په اړه په لیکلي بڼه خبر ورکړي ؛ یا

9.3.2.2 که په وراندې شوي پلان کې د کانونو نافذه مقررې پر اساس تعدیلاتو ته اړتیا وي یا هم د یاد پلان په اړه نظر وراندې شوی وي، منظوروونکي مقام به د تعدیلاتو یا نظر په اړه ترون لرونکي ته سملاسي خبر ورکوي (البته که د تطبیق ور وي.)

هغه تعدیلات چې منظوروونکي مقام یې غوښتنه کوي

9.4 که چیرې د یوې منظوروونکي مرجع له خوا د ۹,۳,۲,۲ مادې له مخې ترون لرونکي ته خبرتیا لیږل کیږي، نو په دې صورت کې به ۸,۲,۱ او ۸,۲,۴ مادې له لازمو تغیراتو سره د تطبیق ور وي.

دریمه برخه: په جواز کې ژمنه شوي حقوق

10 د اکتشاف جواز کې ژمنه شوي حقوق

مجاز فعالیتونه

10.1 ترون لرونکی مني چې د جواز له ترلاسه کولو وروسته د اکتشاف جواز ترون لرونکي ته اجازه ورکوي چې د اکتشاف جواز، ددې ترون او د کانونو نافذه قانون له شرطونو سره سم د جواز په ساحه کې اړونده فعالیتونه ترسره کړي.

د نمونو راټولولو د مالکیت حق

10.2 د ۱۰,۳ مادې په پام کې نیولو سره:

10.2.1 ترون لرونکی مکلف دی چې ټولې منرالي نمونې او برمه کاري (Core Drilling) د جیولوجیکي سروې لپاره چمتو کړي او همدارنګه د کانونو نافذه قانون له مخې د اکتشافي جواز د مودې له پای ته رسیدو، انصراف او فسخ څخه وروسته ټول اکتشافي معلومات وزارت ته سپاري؛ او .

10.2.2 د اکتشافي جواز د مودې له پای ته رسیدو، انصراف یا فسخ وروسته د ټولو منرالي نمونو، برمه کارۍ او هم د اکتشافي معلوماتو د مالکیت حق له ترون لرونکي څخه امارت ته انتقالیږي.

10.3 د دې ترون پر ۱۰,۲ مادې او د کانونو نافذه قانون سربیره:

10.3.1 ترون لرونکی اړ نه دی، چې د جیولوجیکي سروې لپاره د منرالونو نمونې، د برمه کارۍ یا اکتشاف معلومات چمتو کړي؛ او

10.3.2 امارت به د کانونو د نمونو، د برمه کارۍ یا اکتشافي معلوماتو د مالکیت ترلاسه کولو حق نه لري،

خو په دې شرط چې دا ډول منرالي نمونې، د برمه کارۍ معلومات یا اکتشافي معلومات د جواز د ساحې په یوې برخې پورې چې د استخراج د جواز په ورکولو کې لغوه کیږي، اړه ولري، لکه څرنګه چې ۶,۲,۲ ماده کې ورته اشاره شوې ده.

11 د استخراج په جواز کې ژمنه شوي حقوق

مجاز فعالیتونه

11.1 ترون لرونکی مني چې د جواز له ترلاسه کولو وروسته، د استخراج جواز ترون لرونکي ته اجازه ورکوي چې د استخراج جواز، ددې ترون او د کانونو نافذه قانون له شرطونو سره سم د جواز په ساحه کې اړونده فعالیتونه ترسره کړي.

د منرالونو د مالکیت حق

11.2 د ۱۱,۴ مادې په رعایت، د منرالونو د نوعیت په تفکیک سره ټول هغه منرالونه چې د استخراج د جواز او د دې ترون د شرطونو مطابق را ایستل کیږي په هیواد دننه کې د بشپړ پروسس او د امارت د ونډې ورکولو څخه وروسته د دغه ترون مطابق د ترون لرونکي ملکیت ګڼل کیږي.

11.3 ترون لرونکی مکلف دی چې ټولې منرالي نمونې او برمه کارۍ د جیولوجیکي سروې لپاره چمتو کړي او همدارنګه د استخراجي جواز د مودې له پای ته رسیدو، انصراف او فسخ څخه وروسته ټول استخراجي معلومات وزارت ته وسپاري.

11.4 د استخراجي جواز د مودې تر پای ته رسېدو، انصراف یا فسخ وروسته، د ټولو منرالي نمونو او برمه کارۍ د مالکیت حق له ترون لرونکي څخه امارت ته انتقالیږي.

څلورمه برخه: د جواز شرطونه

12 د اکتشافي جواز شرطونه

شرطونه

12.1 ترون لرونکی د اکتشافي جواز د شرطونو او همدارنګه د هغو شرطونو پر رعایت کولو باندي مکلف دی چې لاندي ذکر شوي:

12.1.1 د کانونو نافذه قانون؛

12.1.2 ددغه ترون د لومړي جدول په دویمه برخه کي ذکر شوي شرطونه (د کانونو نافذه قانون مقاصدو ته په پام سره هغه اضافي شرطونه چې ترون لرونکی یې باید رعایت کړي.)؛ او

12.1.3 د کانونو د نافذه مقرري شرطونه

د اکتشاف د منظور شوي پروګرام تعدیل

12.2 ترون لرونکی بنایي وزارت ته د اکتشاف د نوي تعدیل شوي پیشنهادي پروګرام په وراندي کولو سره په منظور شوي اکتشافي پروګرام کي د تعدیل یا بدلون غوښتنه وکړي.

12.3 ترون لرونکی مني چې د کانونو نافذه قانون له مخې، وزارت بنایي د کانونو د تخنیکي کمېټې له سپارښتني او د اقتصادي کمېسیون تر منظورۍ مخکې د بدلون هغه غوښتنه چې د دې ترون د ۱۲،۲ مادې پر اساس ترسره شوې ده، تایید یا رد کړي.

12.4 امارت ژمنه کوي چې وزارت به د وراندیز شوي بدلون د رد یا تایید په اړه سملاسي ترون لرونکي ته په لیکلي بڼه خبر ورکوي.

د منظور شوي اکتشافي پروګرام خپرول

12.5 ترون لرونکی مني چې د منظور شوي اکتشافي پروګرام یوه کاپي د کانونو نافذه قانون د حکمونو مطابق د عامه لاسرسي ور وي.

13 د کتې اخیستنې جواز شرطونه

شرطونه

13.1 ترون لرونکی د کتې اخیستنې جواز د شرطونو او همدارنګه د هغو شرطونو پر رعایت کولو باندي مکلف دی چې لاندي ذکر شوي:

13.1.1 د کانونو نافذه قانون؛ او

13.1.2 د دغه ترون د دویم جدول په لومړۍ برخه کي ذکر شوي شرطونه (د کانونو نافذه قانون مقاصدو ته په پام سره نور هغه اضافي شرطونه چې ترون لرونکی یې باید رعایت کړي)، د کان کیندنې د اړوندو هغو شرایطو په ګډون چې د اقتصادي کمېسیون له لوري د جواز تر صدور وروسته وضع کېږي.

پنځمه برخه: مالي موضوعات

14 د ځمکي د سطحې کرایه

14.1 دې ته له پام پرته چې د ځمکې د ځمکي سطحي کرایه امارت، مالک او یا هم د جواز د ساحې د یوې برخې مستاجر ته تادیه کېږي، ترون لرونکی باید د هر مالي کال په پیل کې امارت ته د ځمکې د سطحې کرایه په لاندي توګه تادیه کړي:

14.1.1 د اکتشاف مرحلې په لومړی دوره کې ۳۷۵ افغانۍ في هکتار

14.1.2 د اکتشاف په دوهمه مرحله کې ۷۵۰ افغانۍ في هکتار

14.1.3 د اکتشاف په دریمه مرحله کې ۱۱۲۵ افغانی فی هکتار

14.1.4 د ګټې اخیستنې په مرحله کې ۱۸۷۵ افغانی فی هکتار

14.2 تړون لرونکی مني، که د جواز د ساحې د یوې برخې د ځمکې د سطحې د یوې برخې کرایه د ځمکې مالک یا مستاجر ته د تادیې وړ وي، اروند مقدار به د تړون لرونکي په وسیله وزارت ته تادیه کیږي (څرنګه چې په ۱۴،۱ ماده کې ذکر شوي) او بیا به د وزارت له خوا د کانونو نافذه مقرري سره سم د ځمکې مالک ته سپارل کیږي.

15 فیسونه

15.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د نافذه مقررې سره سم وزارت ته ټول اړین فیسونه تادیه کړي.

16 حق الامتیاز (رویالټي)

د حق الامتیاز مکلفیتونه

16.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د سرپ او جست نهایي پروسس (په هیواد دننه د بشپړ پروسس) څخه ۲۰٪ رویالټي د ناخالص عوایدو څخه امارت ته ورکړي. د رویالټي دغه مقدار به کم شي په هغه صورت کې چې وزارت د غور ولایت د تولک ولسوالی د سرپ او جست لومړی بلاک او یا د دغه ولایت د شهرک ولسوالی د سرپ او جست په دریم او څلورم بلاکونو کې د کوم شرکت سره تر ۲۰٪ په کم مقدار رویالټي قرارداد وکړي.

د خپلواک کارپوه لګښتونه

16.2 تړون لرونکی مني چې:

16.2.1 له نافذه مقررې سره سم د خپلواک متخصص د ټولو فیسونو او لګښتونو د ورکړې مسئولیت لري؛

16.2.2 له نافذه مقررې سره سم وزارت ممکن دا غوښتنه وکړي چې:

16.2.2.1 تړون لرونکی د خپلواک کارپوه فیسونه او لګښتونه مستقیم هماغه خپلواک کارپوه ته ورکړي؛ یا

16.2.2.2 تړون لرونکی د خپلواک کارپوه ټول هغه فیسونه او لګښتونه چې د وزارت لخوا ورکړل شوي، د اروندو رسیدونو د کاپي په تر لاسه کولو سره بېرته وزارت ته تادیه کړي.

16.3 که چیرې وزارت د نافذه مقررې سره سم یو خپلواک کارپوه استخدام کړي، نو:

16.3.1 وزارت کولای شي چې د خپلواک کارپوه تر استخدام وروسته د یوې لیکلي خبرتیا له لارې له تړون لرونکي څخه غوښتنه وکړي چې د خپلواک کارپوه د فیسونو او لګښتونو مجموعي مقدار پیسې وزارت ته تادیه کړي (څرنګه چې د خپلواک کارپوه د استخدام په شرایطو کې او یا هم په بل ډول د وزارت له خوا مشخص شوي وي)؛ او

16.3.2 که چیرې وزارت د ۱۶،۳،۱ مادې مطابق تړون لرونکي ته خبرتیا لیږي، نو:

16.3.2.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د خبرتیا له نېټې څخه وروسته د ۱۵ کاري ورځو په جریان کې وزارت ته په خبرتیا کې تعین شوې مقدار پیسې ورکړي؛

16.3.2.2 د تړون لرونکي له خوا په ۱۶،۳،۲،۱ ماده کې د ذکر شویو مکلفیتونو رعایت ته په پام سره، تر هغې چې تړون لرونکی د ۱۶،۳،۲،۱ مادې پر اساس د خپلواک کارپوه فیسونه او لګښتونه تادیه کوي، وزارت مکلف دی چې د خپلواک کارپوه د استخدام د شرایطو پر اساس د یاد کارپوه ټول فیسونه او لګښتونه تادیه کړي؛ او

16.3.2.3 که چیرې د خپلواک کارپوه ټول فیسونه او لګښتونه:

16.3.2.3.1 د ۱۶،۳،۲،۱ مادې مطابق د تړون لرونکي لخوا له تادیه شوي مقدار څخه ډیر وي، نو تړون لرونکی د نافذه مقررې له مخې د دغو فیسونو او لګښتونو د پاتې برخې مبلغ د تادیې مسؤل دی؛ یا

16.3.2.3.2 که چېرې د ۱۶،۳،۲،۱ مادې مطابق د ترون لرونکي لخوا له تادیه شوي مقدار څخه کم وي، نو امارت ژمنه کوي چې وزارت به د خپلواک کارپوه د فیسونو او لګښتونو د نهایي بیل له ترلاسه کولو وروسته څومره چې ژر عملي وي. پاتې یاد مبلغ بېرته ترون لرونکي ته تادیه کوي.

17 مالیات

مالیات په عمومي دول

17.1 د ۱۷،۲ مادې حکم ته په پام سره، ترون لرونکی او د هغه ټول استازي مکلف دي چې له نافذه قوانینو سره سم خپل ټول مالیات او محصولات تادیه کړي.

معافیتونه

17.2 د ترون اړخونه مني چې، د کانونو نافذه قانون سره سم ترون لرونکی له دې کبله د څمکي د مالیي پر ورکولو مکلف نه دی چې جواز لري.

د استخراجي صنایعو پر شرایط برابر مالیه ورکوونکی

17.3 ترون لرونکی د استخراجي جواز له ترلاسه کولو سره سم، د مالیاتي نافذه قوانینو پر اساس د استخراجي صنایعو واجد شرایط مالیه ورکوونکی ګڼل کېږي.

د مالیاتي فورمونو ترتیب او تسلیمول

17.4 ترون لرونکی مکلف دی چې خپله بیلانس پاڼه او د هر کال نور مالي راپورونه د مالیاتو نافذه قانون او د محاسبي د معیارونو مطابق ترتیب کړي.

17.5 څومره ژر چې شوني وي، د ترون لرونکي له خوا د هر مالي کال لپاره د مالي راپورونو له چمتو کولو وروسته، چې دغه راپورونه باید د راتلونکي مالي کال تر پیل وروسته تر ۳ میاشتو پورې د زیاتې مودې لپاره و نه ځنډېږي، ترون لرونکی مکلف دی چې د خپلې پانګونې راپور وزارت ته وسپاري.

17.6 د هر کال مالي راپورونه باید له لاندې اسنادو سره مل وي:

17.6.1 له ټولو دخیلو اړخونو سره د ترون لرونکي د ترسره شویو معاملو لېست، چې ټول مالي حسابونه یکې منعکس شوي وي او په هره معامله کې لاندې موضوعات په ګوته کړي:

17.6.1.1 دخیل لوری؛

17.6.1.2 د معاملې اندازه؛

17.6.1.3 د معاملې موضوع؛ او

17.6.1.4 دا چې آیا معامله د ترون لرونکي او د معاملې د مقابل لوري تر منځ د بیې د کوم ترون پر اساس رامنځته شوې ده که نه؛ او

17.6.2 یو تاییدي سند چې د ترون لرونکي د مالي مسئول (یا بل صلاحیت لرونکي مقام) په وسیله لاسلیک شوی وي او دا تایید کړي چې د نوموړي کال په جریان کې:

17.6.2.1 ترون لرونکي د دغه ترون او د مالیاتو احکام رعایت کړي دي؛

17.6.2.2 د هغو توکو یا خدماتو په اړه چې د ترون لرونکي او د معاملې د یو اړخ ترمنځ د بیې د کوم ترون پر اساس پرې موافقه شوې وي. د هماغه کال په جریان کې د ترون لرونکي شوې تادیات د بیې د ترون د شرایطو پر اساس محاسبه شوي دي؛ او

17.6.2.3 هغه توکي یا خدمات چې د ترون لرونکي او د مقابل لوري تر منځ په معامله کې پلورل شوي یا چمتو شوي وي او دغه معامله د بیې د کوم ترون پر اساس نه وي ترسره شوې، په هماغه اړونده موده کې د یادو توکو یا خدماتو قیمتونه د مالیاتو د حکمونو پر اساس محاسبه شوي وي.

17.7 ترون لرونکی مکلف دی چې د هغه او مقابل لوري ترمنځ د هري معاملي اسناد له خان سره وساتي. کوم چې یاد اسناد باید د معاملي د بیي او د مالیاتو د قانون د رعایت په اړه شواهدو په توګه کار ورکړي.

موضعي مالیه

17.8 ترون لرونکی مکلف دی چې پر عایداتو د مالیاتو نافذه قانون او نور هغه نافذه تقنیني سندونه رعایت کړي چې ترون لرونکی د موضعي مالیي پر ورکړې او یا هم بل شخص ته (که هغه د افغانستان تبعه وي یا هم دلته مقیم وي) او نور هغه فزیکي اشخاص یا اداري، ترون لرونکی یا د هغه اړونده قراردادیان چې یاد اشخاص یې استخدام کړي وي، د تادیاتو په بدل کې د مالیاتو پر ورکړې مکلف ګرځوي.

18 ګمرکي محصولات

د ترون لرونکي حقونه

18.1 د دې ترون ۱۸ مادې ته په پام سره چې پربنسټ یې ترون لرونکی د خپلو تعهداتو په سرته رسولو باندې مکلف دی، ترون لرونکی او د هغه استازي کولای شي چې:

18.1.1 ټول هغه توکي، مواد، تیل او وسایل چې بنایي د منرالي فعالیتونو لپاره ورته اړتیا ولري، افغانستان ته وارد کړي، او

18.1.2 د ۳۳ مادې په رعایت سره، د سرپ او جست د پروسس نهایي محصول صادر کړي.

د ترون لرونکي مکلفیتونه

18.2 ترون لرونکی مکلف دی چې د منرالي فعالیتونو لپاره د توکو د وارداتو او صادراتو په برخه کې د ګمرکونو نافذه قانون رعایت کړي.

18.3 د ۱۸,۲ بند له محدودولو پرته، ترون لرونکی باید ګمرکي تعرفي، مالیات، خساري او نور ورته لګښتونه چې د اړوند قانون په وسیله د توکو د صادراتو او وارداتو په برخه کې (د تولید په ګډون) وضع کېږي، تادیه کړي.

د امارت مکلفیتونه

18.4 د ترون لرونکي له خوا د دې ترون(د شک د مخنیوي لپاره د ترون د ۳۳ مادې په شمول) او د ټولو نافذه قوانینو او حکمونو په رعایت سره، امارت ژمنه کوي چې اړونده اداري د ترون لرونکي له خوا د وارداتو او صادراتو په برخه کې د اداري، تصفیه او تصدیق اړونده چارو د تسریع په برخه کې همکاري کوي.

19 امارت ته تادیات

د تادیاتو بڼه

19.1 د ترون لرونکي له خوا هر ډول تادیات چې د دې ترون، د کانونو نافذه قانون او مقرري پربنسټ امارت ته ترسره کېږي، ترون لرونکی مکلف دی چې دغه ډول تادیات په افغانیو د امارت واحد حساب ته وسپاري.

کسر

19.2 ترون لرونکی مکلف دی چې ددې ترون او د کانونو نافذه قانون او مقررې پر اساس خپل ټول تادیات امارت ته په داسې بڼه ترسره کړي چې له یاد مبلغ څخه په مالیاتو یا نورو مصارفو کې کسر نه کړي، مګر دا چې دغه ډول کسر کول د کانونو نافذه قانون او مقررې پربنسټ جواز ولري.

په تادیاتو کې پاتې راتلل

19.3 که چېرې ترون لرونکی پر خپل وخت د ځمکې د سطحې د کرایې، فیسونو، رویالټي یا نورو هغو مالي تعهداتو چې په ترون کې راغلي دي، په تادیه کولو کې پاتې راشي، نا تادیه شوی مبلغ پور بلل کېږي او ترون لرونکی امارت ته د هغه پر ورکړې مکلف دی.

معاوضه

19.4 امارت کولای شي د خمکي د سطحي د کرايي، د فیس، رويالتي يا ددي تړون، د کانونو نافذه قانون او مقررې پربنسټ له بل مدرک څخه پاتي تادیات چي تړون لرونکي پر خپل وخت امارت ته نه وي تاديه کړي، په هغو پيسو کي معاوضه کړي چي امارت د دي تړون، پربنسټ تړون لرونکي ته يي پر ورکړي مکلف دی، خو په دي شرط چي د دي تړون د ۱۹,۵ مادي پربنسټ دغه معاوضه به پور نه ګڼل کيږي او د تړون لرونکي له خوا به د تاديي وړ نه وي.

19.5 د شک د مخنيوي لپاره، هغه مقدار تاديات چي ددي تړون د ۱۹,۵ مادي پربنسټ د امارت له خوا معاوضه کيږي، پور نه ګڼل کيږي او د تړون لرونکي له خوا به د تاديي وړ نه وي

20 د بهرني پولي واحد (کرنسي) تاديه او موجوديت

بانکي حسابونه

20.1 تړون لرونکی کولای شي بانکي حسابونه پرانيزي او په هغه کي پيسي وساتي:

20.1.1 د افغانستان په قلمرو کي په افغانی يا ډالرو؛ او

20.1.2 له افغانستان څخه بهر په بهرنی کرنسي.

د بهرنيو اسعارو تبادله

20.2 د دي تړون پربنسټ هر ډول تاديات بايد پر ډالر يا افغانی وي.

20.3 که چيرې په تړون کي کوم تاديات پر ډالرو بنودل شوي وي، او پر افغانی ترسره کيږي، نو تاديه کيدونکي مقدار پيسي به د ورځي د تبادلي د نرخ مطابق حسابيږي.

20.4 که چيرې په تړون کي کوم تاديات پر افغانی بنودل شوي وي او پر ډالرو ترسره کيږي، نو تاديه کيدونکي مقدار پيسي به د تادياتو په ورځ د ورځي د تبادلي د نرخ مطابق حسابيږي.

واردات او د پيسو حواله

20.5 د تبادلي په برخه کي د هر ډول عمومي کنترولي اقداماتو په رعايت سره، چي په يوه محدوده زماني موده کي په ناپيلي توګه د بيرني مالي حالت په صورت کي وضع کيږي:

20.5.1 تړون لرونکی ممکن:

20.5.1.1 پيسي ترلاسه کړي، و يي ساتي، تبادله يي کړي هغه په داسي بڼه مصرف کړي چي څنګه يي اختيار لري او

20.5.1.2 د ۲۰,۵,۱,۱ مادي له محدودولو پرته، تړون لرونکی بنايي په آزاد ډول:

20.5.1.2.1 د پروژي د ترسره کولو لپاره تولي اړيني پيسي افغانستان ته وارد کړي ؛ او

20.5.1.2.2 له افغانستان څخه بهر پيسي حواله کړي، افغانستان ته يي حواله کړي او يا تولي مصرف کړي (د تولو عوايدو په شمول چي په افغانستان کي يي له پلور، تبادلي او د محصولاتو د صادرولو څخه ترلاسه شوي)؛ او

20.5.2 تولي حوالي او تاديات چي د تړون لرونکي له خوا له هيواد څخه بهر او له بهر څخه هيواد ته ترسره کيږي، له هر ډول مستقيمو او غير مستقيمو جريمو يا محدوديتونو څخه آزاد وي.

21 مالي راپور ورکونه او محاسبه

مالي راپور ورکونه

21.1 تړون لرونکی مکلف دی چي د مالي راپور ورکوني او تصديق هغه شرايط چي د نافذه قوانينو پر اساس په افغانستان کي پر بهرنيو شرکتونو د تطبيق وړ دي، رعايت کړي.

محاسبه

21.2 د دغه تړون پر اساس، د تړون لرونکي تول محاسبات بايد پر افغانيو باندي ثبت شي.

شپږمه برخه: نور حقوق او مکلفیتونه

22. د منرالي فعالیتونو عمومي کرنلود

22.1 تړون لرونکی مکلف دی چې، ټول منرالي فعالیتونه په پوره دقت سره ترسره کړي (همدارنګه د شک د مخنیوي لپاره، تړون لرونکی مکلف دی چې د غوره هڅو په کارونې سره د امارت هر ډول ملکیت یا هم د جواز په ساحه کې د دریم شخص هر ډول ملکیت ته له زیان رسولو څخه ډډه وکړي).

23. ضمني منرالونه

23.1 تړون لرونکی مکلف دی چې په جواز کې له مشخص شوي اصلي منرال پرته که د جواز په ساحه کې کوم بل ضمني منرال پیدا شي، د ۴۸ ساعتونو په موده کې به وزارت ته په رسمي توګه خبر ورکوي.

23.2 د ضمني منرالونو د پیدا کیدو په صورت کې وزارت حق لري چې په اړه یې لازمه پریکړه وکړي.

24. بیمه (تکافل)

24.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د اسلامي شریعت او نافذه قوانینو له حکمونو سره سم:

24.1.1 د تړون په موده کې اړینه بیمه تخصیص او اجرا کړي؛

24.1.2 له هغو اعمالو څخه دې ډډه وکړي چې بنایي د اړتیا وړ بیمې د بې ګټې کېدو، زیانمنېدو یا ابطال سبب کېږي؛ او

24.1.3 وزارت ته به د لاندې مواردو په صورت کې فورا خبر ورکوي:

24.1.3.1 هر هغه عمل چې د اړتیا وړ بیمه بې ګټې، زیانمنه او ابطالوي؛ یا

24.1.3.2 هره هغه ادعا چې د منرالي فعالیتونو د کرندود په تړاو د اړتیا وړ بیمې پر اساس شوې وي.

د تړون لرونکي مکلفیتونه

24.2 تړون لرونکی مکلف دی چې :

24.2.1 د خایي ټولنو حقوق، دودونه او عنعنات وپېژني او درناوی یې وکړي؛

24.2.2 داډ به ورکوي چې د دوی عملیاتي پالیسي ګانې او لارښوونې د بشري حقوقو په برخه کې د دوی مسئولیتونه منعکس کولای شي، د هغه مسئولیت په شمول چې د منرالي فعالیتونو څخه د راولاړېدونکي بشري حقونو د هر منفي اغېز مخنیوی کوي ؛ او

24.2.3 څومره ژر چې شوني وي، د منرالي فعالیتونو څخه د را ولاړېدونکو بشري حقونو د منفي اغېزو مخنیوی کوي، د لاندې مواردو په شمول:

24.2.3.1 د منفي اغېزو قربانیانو ته د خسارې جبران یا د منفي اغېزو قربانیانو ته بله بدیله لاره وراندې کول؛

24.2.3.2 د منفي اغېزو د علت له منځه وړل یا بدلول، تر څو ورته نورو منفي اغېزو سبب نه شي؛ او

24.2.3.3 د عملیاتي پالیسیو او لارښودونو بیاکتنه تر څو د دې ډول پېښو د بیا رامنځته کېدو چې د منفي اغېزو سبب کېږي، مخنیوی وشي؛ او

24.2.3.4 نور ورته اعمال چې بنایي په راتلونکي کې د ورته منفي اغېزو د مخنیوي لپاره اړین وګڼل شي.

24.2.4 بې له هغو نورو تعهداتو چې تړون لرونکي په دې تړون کې کړي دي، تړون لرونکی د ټولو هغو تعهداتو په ترسره کولو باندې مکلف دی چې په منظور شویو اکتشافي یا استخراجي پلانونو کې یې کړي دي.

25 چاپېریال ساتنه

عمومي مکلفیتونه

25.1 ترون لرونکی مکلف دی چې د چاپېریال ساتنې اړونده ټول نافذه قوانین رعایت کړي او په دې برخه کې هغه ژمنې چې له وزارت سره یې کړې دي، په بشپړ ډول اجرا کړي.

25.2 ترون لرونکی مکلف دی چې د خپلې ژمنې سره سم د اکتشاف په مرحله کې د چاپېریال ساتنې په برخه کې لږ تر لږه 401,800 امریکایي ډالر لګوي.

د چاپېریال ساتنې مدیریت پلان رعایت

25.3 ترون لرونکی منې چې دا د اکتشافي جواز او د اکتشاف اړوند د هر جواز یو شرط دی چې ترون لرونکی به هغه تعهدات پر ځای کوي چې د چاپېریال ساتنې د مدیریت منظور شوی پلان کې شامل دي، د استخراجي جواز ترلاسه کولو په صورت کې ترون لرونکی مکلف دی چې د چاپېریال ساتنې منظور شوي پلان پربنسټ شوي تعهدات پر ځای کړي.

د چاپېریال ساتنې اجازه لیک

25.4 ترون لرونکی منې چې دا د اکتشافي جواز او د استخراج د بل هر جواز یو شرط دی چې ترون لرونکی به لاندې کارونه ترسره کوي:

25.4.1 د جواز له مخې په ساحه کې د کار تر پیل مخکې د چاپېریال ساتنې د اجازه لیک ترلاسه کول؛ او

25.4.2 د هغو نورو شرطونو رعایت چې د چاپېریال ساتنې اجازه لیک کې ذکر شوي دي.

26 کارګران

26.1 ترون لرونکی مکلف دی چې د کار اړوند د اسلامي امارت ټول نافذه قوانین رعایت کړي.

27 روغتیا او خوندیتوب

عمومي مکلفیتونه

27.1 ترون لرونکی مکلف دی چې په منرالي فعالیتونو کې د بوخت پرسونل د روغتیا او خوندیتوب په تړاو د اسلامي امارت اړونده نافذه قوانین او په پروپوزل کې کړې ژمنې رعایت کړي.

د روغتیا او خوندیتوب پلان رعایت

27.2 ترون لرونکی منې چې دا د اکتشافي جواز او د استخراج جواز یو شرط دی چې ترون لرونکی به ټول هغه تعهدات چې د روغتیا او خوندیتوب په منظور شوي پلان کې ذکر شوي دي، رعایت کوي.

28 داخلي امنیت

د داخلي امنیت د منظور شوي پلان رعایت

28.1 ترون لرونکي منې چې د اکتشافي یا استخراجي جواز په ساحه کې د کار تر پیل مخکې د داخلي امنیت پلان ترتیب او منظوري یې ترلاسه کړي.

28.2 ترون لرونکی مکلف دی چې د خپلې ژمنې سره سم د اکتشاف په مرحله کې د پروژې د داخلي امنیت په برخه کې لږ تر لږه 824,920 امریکایي ډالر ولګوي.

28.3 ترون لرونکی مکلف دی چې:

28.3.1 د داخلي امنیت منظور شوي پلان په خپل لګښت پلی کوي؛

28.3.2 ټول هغه تعهدات او شرایط چې د داخلي امنیت منظور شوي پلان کې درج شوي، رعایت کوي؛ او

28.3.3 تر کومه حده چې د داخلي امنیت منظور شوی پلان او اړونده نافذه قوانین د هغې ایجاب کوي، نو:

28.3.3.1 تړون لرونکی کولای شي چې د کورني امنیت منظور شوي داخلي پلان سره سم د امنیتي پرسونل د استخدام په برخه کې د عامه ساتنې تصدي (APPF) سره تړون وکړي؛

28.3.3.2 د عامه ساتنې تصدی د امنیتي خدماتو ټول لګښتونه په خپله تړون لرونکی ادا کړي.

د مسؤلیت حدود

28.4 په دې تړون کې له ذکر شویو مواردو سربېره، تړون لرونکی د دې تړون له مخې د عامه ساتنې تصدي د هیڅ هغه عمل چې د داخلي امنیت منظور شوي پلان یا هم د کوم بل اصل څخه سرغړونه وي، مسئولیت نه لري.

د امنیتي خطر ارزونه

28.5 تړون لرونکی مکلف دی چې څومره ژر چې شوني وي، د اکتشافي جواز تر انفاذ وروسته د جواز ساحې د امنیتي خطرونو د ارزونې لپاره پر شرایطو برابر ثالث شخص استخدام کړي او د امنیتي خطرونو په ارزونه کې باید د لاندې مواردو جامع ارزونه شامل وي:

28.5.1 امنیتي خطرونه، د تاوتریخوالي کچه، د شخړې تحلیل او د تجهیزاتو لېږد؛ او

28.5.2 د لاندې مواردو لپاره د امنیتي پرسونل شمېر اړین دی ترڅو:

28.5.2.1 د پروژې په موده کې، د جواز په ساحه کې امنیت وساتي؛ او

28.5.2.2 د ټول پرسونل چې استخدام شوی یا په بل ډول له پروژې سره په تړاو د تړون لرونکي په استازیتوب یا د هغه له خوا ګومارل شوي وي، د امنیت ساتنه.

د داخلي امنیت پلان منظوري

28.6 تړون لرونکی مکلف دی چې:

28.6.1 د ۲۸,۵ مادې سره سم د امنیتي خطر د ارزونې راپور چې د امنیتي خطر د ارزونې نتایجو جزییات پکې شامل وي، وزارت ته تسلیم کړي؛

28.6.2 د ۲۸,۵مادې سره سم څومره ژر چې شوني وي، د امنیتي خطرونو د ارزونې تر بشپړېدو وروسته د داخلي امنیت پیشنهادي پلان چې د تړون لرونکي له خوا له وزارت سره په مشوره د داوطلبی په جریان کې وړاندې شوی و، بیاکتنه کوي؛ او

28.6.3 د داخلي امنیت بیا کتل شوی پلان وزارت ته د منظورۍ لپاره وړاندې کړي.

28.7 امارت ژمنه کوي چې څومره ژر چې کېږي، د ۲۸,۶ مادې سره سم د داخلي امنیت پلان تر سپارلو وروسته به، د داخلي امنیت بیا کتل شوی پلان چې وزارت ته د تایید لپاره د ۲۸,۶مادې مطابق استول شوی وي، هر څومره زر چې کېږي منظور کړي:

28.7.1 وزارت د کانونو نافذه قانون او مقررې سره سم د وړاندې شوي پلان ارزونه ترسره کوي؛ او

28.7.2 که چېرته وزارت:

28.7.2.1 د داخلي امنیت پلان منظوروي، نو له نافذه مقررې سره سم تړون لرونکي ته به په لیکلي ډول (سره د هغو شرطونو چې پر تایید وضع شوي) د منظورۍ په اړه خبرتیا ورکوي؛

28.7.2.2 له نافذه مقرري سره سم په وراندي شوي پلان کې د تعديلاتو غوښتنه کوي او يا د وراندي شوي پلان په اړه نظر ورکوي، وزارت بايد ژر تر ژره په ليکلي ډول د دغه ډول تعديلاتو يا نظر په اړه ترون لرونکي ته خبر ورکړي.

28.8 که چېرې وزارت ترون لرونکي ته د ۲۸,۷,۲ مادي مطابق خبرتيا ليږي، نو :

28.8.1 ترون لرونکی بايد د داخلي امنيت وراندي شوی پلان تعديل کړي او د وزارت د نظر يا غوښتنې مطابق تعديلات په کې ترسره کړي؛

28.8.2 ترون لرونکي بايد د داخلي امنيت پلان (په شمول د هغو تعديلاتو چې په۲۸,۹ ماده کې اشاره ورته شوي) د خبرتيا له تر لاسه کولو وروسته څومره ژر چې شوني وي، وزارت ته تسليم کړي؛

28.8.3 د داخلي امنيت د وراندي شوي پلان له تر لاسه کولو وروسته چې ۲۸,۱۰ مادي مطابق وزارت ته سپارل شوی، امارت ژمنه کوي چې وزارت وراندي شوی پلان ژر تر ژره بيا ارزوي او په دې اړه ترون لرونکي ته د هغو پراونو مطابق چې په ۲۸,۱۱,۱او ۲۸,۱۱,۲ ماده کې ذکر شوي، ليکلی خبر ورکوي؛ او

28.8.4 هغه پراوونه چې له ۲۸,۱۰ څخه تر ۲۸,۱۲مادو کې ورته اشاره شوي، تر هغې مودې پورې به تکرارېږي، تر څو چې وزارت له نافذه مقررې سره سم د داخلي امنيت اړوند وراندي شوی پلان منظوروي.

د داخلي امنيت د منظور شوي پلان عوض کول

28.9 که چېرې د نافذه مقررې له مخې اړتيا وليدل شي، ترون لرونکی مکلف دی چې د داخلي امنيت منظور شوي پلان باندې بيا کتنه وکړي او هغه تازه کړي، د منظور شوي امنيتي پلان د عوض کولو لپاره به د داخلي امنيت نوی پيشنهادي پلان وراندي کوي.

28.10 ترون لرونکی مني چې د کانونو نافذه مقررې سره سم وزارت ته د داخلي امنيت د پيشنهادي پلان په وراندې کولو سره، نوموړی ترون لرونکی ممکن د داخلي امنيت د منظور شوي پلان د تعويض لپاره غوښتنه وکړي (که څه هم د پلان نوي تعديل شوي بڼه ۲۸,۹ مادې مطابق وي يا هم په بل ډول).

28.11 امارت ژمنه کوي چې څومره ژر چې شوني وي، د ۲۸,۸,۳مادې سره سم د داخلي امنيت پيشنهادي پلان تر وراندې کولو وروسته:

28.11.1 د کانونو نافذه مقررې سره سم د وراندي شوي پلان ارزونه ترسره کړي؛ او

28.11.2 که چېرته وزارت:

28.11.2.1 له نافذه مقررې سره سم د داخلي امنيت پلان منظوروي، نو ترون لرونکي ته به په ليکلي ډول (سره د هغو شرطونو چې پر تاييد وضع شوي) د منظورۍ په اړه خبرتيا ورکوي.

28.11.2.2 د کانونو نافذه مقررې مطابق په وراندي شوي پلان کې د تعديلاتو غوښتنه کوي او يا د وراندي شوي پلان په اړه نظر ورکوي، وزارت بايد ژر تر ژره په ليکلي ډول د دغه ډول تعديلاتو يا نظر په اړه ترون لرونکي ته خبر ورکړي.

28.12 که چېرې وزارت ترون لرونکي ته د ۲۸,۸,۳مادې مطابق خبرتيا ليږي، نو له ۲۸,۹ تر ۲۸,۱۲ مادې به د تطبيق وړ وي.

د داخلي امنيت د منظور شوي پلان خپرول

28.13 د شک د مخنيوي لپاره، د داخلي امنيت منظور شوی پلان به د وزارت لهخوا په عام ډول د لاسرسي وړ نه وي.

29 د سیمه ییزو گټو او د ټولنې د پراختیا پلان

عمومي مکلفیتونه

29.1 ترون لرونکی مکلف دی چې په منرالي فعالیتونو کې د سیمه ییزو گټو او د ټولنې د پراختیا په اړه په پروپوزل کې کړې ژمنې پر ځای کړي.

د سیمه ییزې گټې د پلان رعایت

29.2 ترون لرونکی مني چې دا د اکتشافي جواز او د استخراجي جواز یو شرط دی چې ترون لرونکی د محلي گټې منظور شوي پلان کې ذکر شویو تعهداتو پر عملي کولو او رعایت مکلف دی.

د ټولنې د پراختیا پیشنهادي پلان په اړه مشوره او د هغه ترتیبول

29.3 ترون لرونکی مکلف دی چې د ټولنې د پراختیا پیشنهادي پلان تر وړاندې کولو مخکې د کانونو نافذه قانون سره سم له وزارت او ځایي ټولنې سره مشوره وکړي.

29.4 ترون لرونکی مکلف دی چې د ټولنې د پراختیا وړاندې شوی پلان وزارت ته تسلیم کړي.

د ټولنې د پراختیا پلان رعایت

29.5 ترون لرونکی مني چې دا د استخراج د هر جواز یو شرط دی چې ترون لرونکی به د ټولنې د پراختیا منظور شوي پلان کې ذکر شوي تعهدات عملي کړي.

30 عامه کارونه

30.1 ترون لرونکی مکلف دی چې ټول هغه عامه کارونه چې د درېیم جدول په دویمه برخه کې ذکر شوي، په جدول کې له مهالوېش سره سم په خپل لگښت پلان کړي، انکشاف ورکړي او وېې رغوي.

30.2 د ټولو عامه کارونو مالکیت چې د دغه ترون پر بنسټ د ترون لرونکي له خوا رغول کېږي، تر جوړېدو وروسته یې مالکیت امارت ته انتقالېږي.

31 د زېربنا جوړول

عمومي مکلفیتونه

31.1 د ۳۱،۳ او ۳۱،۴ مادو په پام کې نیولو سره، ترون لرونکی مکلف دی چې د منرالي فعالیتونو لپاره ټوله اړینه زېربنا ورغوي، د هغې زېربنا په شمول چې د درېیم جدول په لومړۍ برخه کې ذکر شوې ده.

31.2 ترون لرونکی مکلف دی چې ټولې هغه زېربناوې چې د ترون ۳۱،۱ مادې پر اساس اړین دي، پلان کړي، پراختیا ورکړي او وېې رغوي، خو د لاندې مواردو په پام کې نیولو سره:

31.2.1 د هغو اجازه لیکونو پر اساس، چې له ۳۱،۴ مادې او نورو اړونده نافذه قوانینو سره سم ورکول کېږي او

31.2.2 تر هغه بریده چې یاد عمل له ۳۱،۲،۱ مادې، له منظور شوي اکتشافي پروگرام یا د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل سره مغایرت و نه لري.

له زېربنا څخه مشترکه استفاده

31.3 ترون لرونکی مکلف دی څو ټوله زېربنا په داسې ډول پلان او ورغوي چې په لاندې توگه د استفادې وړ وي:

31.3.1 لکه څرنگه چې په دې ترون او په کانونو نافذه قانون کې ذکر شوي، د نورو له خوا وکارول شي (د درېیم جواز لرونکي په شمول) ؛ او

31.3.2 په کومه سیمه کې چې موقعیت لري، هلته د تلپاتې تولنیزې او اقتصادي پراختیا سره مرسته وکړي.

31.4 د ۳۱,۱ مادې سربېره، تړون لرونکی اړ نه دی چې په لاندې مواردو کې زېربنا جوړه کړي:

31.4.1 په هغه صورت کې چې وزارت د کانونو نافذه قانون او مقررې سره سم د موجوده زېربنا د کارونې یا په مشترکه توګه د یادې زېربنا د کارونې اجازه ورکړي ؛ او

31.4.2 په هغه صورت کې چې تړون لرونکی د زېربنا له مالک او یا ددې زېربنا له نورو شریکانو سره د منرالي فعالیتونو په مقصد د یادې زېربنا د کارونې په اړه موافقې ته رسېدلی وي.

د زېربنا د کارونې اجازه

31.5 تړون لرونکی مني چې د اکتشافي جواز یا استخراجي جواز یو شرط دی چې د زېربنا د رغاونې تر پیل مخکې باید د کانونو نافذه قانون او مقررې سره سم اجازه ترلاسه کړي.

د زېربنا مصادره

31.6 تړون لرونکی مني، که چېرې وزارت تشخیص کړي چې د جواز په ساحه کې رغول شوې زېربنا له منرالي فعالیتونو پرته د عامه استفادې لپاره ده، وزارت کولای شي هر وخت، د جواز د مودې تر پای ته رسېدو، له جواز څخه تر انصراف یا د جواز تر فسخ کېدو مخکې، تړون لرونکي ته خبر ورکړي چې د جواز مودې تر پای رسېدو، انصراف یا فسخ کېدو وروسته د زېربنا مالکیت امارت ته سپارل کېږي.

31.7 د شک د مخنیوي لپاره، که چېرې وزارت تړون لرونکي ته د ۳۱,۶ مادې مطابق خبر ورکوي، نو تړون لرونکی مکلف دی چې د خبرتیا د بحث وړ زېربنا له منځه یونسي.

32 لرغوني او فرهنګي آثار

عمومي مکلفیتونه

32.1 که چېرې د منرالي فعالیتونو په جریان کې، تړون لرونکی لرغوني یا فرهنګي آثار یا هم ساحې کشف کړي، تړون لرونکی مکلف دی چې له نافذه قانون سره سم سملاسي:

32.1.1 د کانونو وزارت او د اطلاعاتو او فرهنګ وزارتونو ته خبر ورکړي؛ او

32.1.2 د لرغونو او فرهنګي آثارو یا ساحې په شاوخوا کې د منرالي فعالیتونه تر هغې ودروي ترڅو چې وزارت بیا اجازه نه وي ورکړي، چې بیا خلې اجازه ښايي د نورو شرایطو د رعایت مستلزم وي.

د وزارت له لوري د منظورې ورکول یا ردول

32.2 امارت ژمنه کوي چې:

32.2.1 د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت، د کانونو وزارت ته د لرغونو او فرهنګي آثارو یا ساحې په اړه راپور او د نورو هغو اړینو شرطونو په اړه معلومات چې د کانونو نافذه قانون له مخې چې تړون لرونکۍ یې پر رعایت مکلف دی، برابروي، دغه کرنه د تړون د ۳۱,۱,۱ مادې په پام کې نیولو سره د تړون لرونکي له خوا د خبرتیا تر استولو وروسته د ۳ میاشتو په موده کې ترسره کېږي.

32.2.2 وزارت، ځومره ژر چې شوني وي، د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت څخه د اړونده راپور له تر لاسه کولو وروسته تړون لرونکي ته خبرتیا ورکوي او دغه خبرتیا باید تایید کړي چې:

32.2.2.1 آیا وزارت تړون لرونکي ته د لرغونو او فرهنګي آثارو یا د ساحې شاوخوا سیمه کې د کار د بیا پیل اجازه ورکوي؛ او

32.2.2.2 که چېرې وزارت:

32.2.2.2.1 د کار اجازه ورکوي، نو تړون لرونکی د نویو اضافي شرطونو پر رعایت مکلف دی، یا

32.2.2.2 که وزارت د کار اجازه نه ورکوي، د لرغونو یا فرهنګي آثارو یا ساحې څخه په واټن کې، په کومه کې چې باید منرالي فعالیتونه تر سره نه شي (کوم چې ممکن، که د پلي کېدو وړ وي، د ثبت شوي ساحې حدودو ته په کتو سره دغه لرغوني آثار یا ساحه باید په داسې دول مشخصه شي په کوم دول چې د لرغونو آثارو د ساتنې او بیارغونې له نافذه قوانینو سره سم مشخصه شوې ده.

32.3 که چېرې وزارت د لرغونو او فرهنګي آثارو یا ساحې په شاوخوا سیمه کې د کار اجازه ورکوي، نو تړون لرونکی د هغو اضافي شرطونو پر رعایت مکلف دی چې د وزارت له خوا پرې وضع شوي وي.

32.4 که چېرې وزارت د منرالي فعالیتونو د بیا پیل لپاره د لرغونو او فرهنګي آثارو یا ساحې په شاوخوا کې د کار اجازه نه ورکوي، تړون لرونکی مکلف دی، په هغې ساحه کې چې د وزارت له خوا تړون لرونکي ته یې په اړه خبر ورکړل شوی، منرالي فعالیتونه ترسره نه کړي، مګر دا چې وزارت د یادو منرالي فعالیتونو د کار د بیا پیل اجازه وکړي.

33 د نهایي محصول خرڅلاو او صادرات

بازارموندنه، خرڅلاو او صادرات په عمومي دول

33.1 د دغه تړون او د نافذه قوانینو په پام کې نیولو سره، تړون لرونکی کولای شي چې:

33.1.1 بازار موندنه وکړي، نهایي محصول وپلوري او یا یې صادر کړي، څه دول چې یې مناسبه ګڼي؛

33.1.2 د نهایي محصول لپاره د بازار موندنې، خرڅلاو او یا په بل دول د نهایي محصول د صادراتو د مطلق مدیریت او کنترول اختیار لري؛

33.1.3 ټول هغه خطرونه چې د نهایي محصول د بازار موندنې، پلور او یا په یو دول د محصول د وراندې کولو یا صادراتو سره تړلي (د هغو خطرونو په ګډون چې د پیشکي پلور سره تړلي دي) پر خپل غاړه واخلي.

د محصول پلور

33.2 تړون لرونکی مکلف دی چې ټول هغه محصولات چې د تړون لرونکي له خوا پلورل یا په بل دول وړاندې کېږي (له ساختماني موادو پرته)، د لاندې مواردو په پام کې نیولو سره خرڅ یا وړاندې کړي:

33.2.1 د کاروبار د نړیوالو منل شویو تجربو مطابق چې د امارت له اړونده نافذه قوانینو سره په ټکر کې نه وي؛ او

33.2.2 د هغو شرایطو مطابق (د تادیې د شرایطو په ګډون) کوم چې له تجارتي پلوه معقول وي او د هغو شرایطو په پرتله د تړون لرونکي په زیان نه اوسي کوم چې شایي تر عین شرایطو لاندې په ورته معامله کې د بل درېیم اړخ له لوري پرې موافقه کېږي او همدارنګه د نړیوال بازار بدلېدونکي شرایط به په پام کې نیسي.

د نهایي محصول صادرول

33.3 تړون لرونکي منې چې:

33.3.1 تړون لرونکی نه شي کولای چې د وزارت له اجازې پرته خپل کوم محصول له افغانستان څخه بهر ته صادر کړي؛ او

33.3.2 مقیده منرالونه باید و نه کارول یا هم صادر نه شي، مګر دا چې د مقیده منرالونو تګلارې ددې کار اجازه ورکړې وي.

33.4 امارت ژمنه کوي چې اړونده اداري به تړون لرونکي ته د نهايي محصول د صادرولو په مقصد د هر ډول اړين جواز د ورکولو پروسه چټکوي، تر څو د هغه په مټ تړون لرونکی وکولای شي چې څرګنده کړي چې د محصول منبع هغه منرالونه دي چې تړون لرونکي د جواز له ساحې څخه استخراج کړي دي.

اوومه برخه: راپور ورکونه، د اسنادو ساتل او تفتیش

34 راپور ورکونه

راپور ورکونه په عمومي ډول

34.1 د ۳۴ مادې د حکمونو له محدودولو پرته، تړون لرونکی مکلف دی چې:

34.1.1 وزارت يا بلې اړونده ادارې ته ټول راپورونه، سوابق، صورت حسابونه او نور اسناد چې د دغه تړون یا د نافذه قوانینو سره سم غوښتل کیږي، تسلیموي؛

34.1.2 دا ډاډ رامنځته کوي چې ټول هغه اسناد چې د تړون لرونکي له خوا یا د هغه په استازیتوب کومې ادارې ته وړاندې کيږي، سم، بشپړ او صحیح دي او د کومې موضوع په اړه چې یاد اسناد چمتو شوي دي، ګمراه کوونکي نه دي.

34.1.3 د ۳۴,۱,۲ مادې له محدودولو پرته، تړون لرونکی یا د هغه استازی هغه معلوماتي مواد له هغو اسنادو څخه چې تړون لرونکی یا د هغه استازی یې کومې ادارې ته سپاري، نه حذفوي او نه یې پټوي.

الزامي راپور ورکونه

34.2 تړون لرونکی مکلف دی چې:

34.2.1 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوي مودې سره سم د کال په پای کې وزارت ته تخنیکي راپور وړاندې کړي؛

34.2.2 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوي مودې سره سم وزارت او د چاپېريال ساتنې ملي ادارې ته د چاپېريال ساتنې راپور وړاندې کړي؛

34.2.3 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوي مودې سره سم وزارت ته د اکتشافي جواز په اړه د اکتشاف راپور وړاندې کړي؛

34.2.4 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوي مودې سره سم وزارت ته د استخراجي جواز په اړه د حق الامتیاز (رويالټي) راپور وړاندې کړي؛ او

34.2.5 د کانونو نافذه قانون کې له ذکر شوي مودې سره سم د استخراجي جواز په اړه د تفتیش شویو حسابونو راپور وړاندې کړي.

د راپورونو وړاندې کول

34.3 ټول راپورونه، سوابق، صورت حسابونه او نور سندونه چې وزارت یا د چاپېريال ساتنې ملي اداره یې غواړي، په هغه ډول باید وړاندې شي چې د کانونو نافذه کې ذکر شوي ده.

35 د اسنادو ساتل

د اسنادو ساتنه په عمومي ډول

35.1 د ۳۵ مادې د حکمونو له محدودولو پرته، تړون لرونکی مکلف دی چې ټول تخنیکي، مالي، تجارتي او نور اسناد (ریکاردونه) او حسابونه وساتي.

د منرالي فعالیتونو اسناد

35.2 تړون لرونکی مکلف دی چې د محاسبې د معیارونو مطابق د منرالي فعالیتونو په تړاو د حسابونو هر اړخیز، دقیق او تازه اسناد (اپډېټ ریکارډونه) وساتي، د لاندې مواردو په شمول:

35.2.1 هغه اسناد او حسابونه چې له لاندې مواردو سره تړاو ولري:

35.2.1.1 عواید او لګښتونه؛

35.2.1.2 د نهایي محصول تولیدول؛ او

35.2.1.3 خرڅلاو یا د نهایي محصول کارول؛ او

35.2.2 د کان کیندنې ټول معلومات.

35.3 د ۳۵,۲ مادې په پام کې نیولو سره، اړتیا ده چې ټول حسابونه او اسناد په فزیکي ډول د افغانستان دننه وساتل شي.

35.4 تړون لرونکی منې چې د کانونو نافذه قانون سره سم ټول هغه اسناد چې:

35.4.1 د جواز مربوط دي د جواز د اعتبار د مودې له پای ته رسېدو، له انصراف یا فسخ څخه وروسته حداقل د لسو (۱۰) کلونو لپاره وساتي؛ او

35.4.2 دغه تړون د فسخ له نېټې څخه وروسته باید د لسو (۱۰) کلونو لپاره وساتل شي او ۳۶ مادې له مخې به هر وخت د تفتیش لپاره په اړونده موده کې د لاسرسي وړ وي.

پولي واحد

35.5 ټول محاسبوي اسناد او سوابق به په ۲۱,۲ ماده کې د ذکر شوي پولي واحد له مخې ساتل کېږي.

36 تفتیش

د تفتیش مامورین

36.1 تړون لرونکی منې چې:

36.1.1 وزارت به د کانونو نافذه قانون سره سم د جواز د هرې ساحې لپاره د تفتیش یو مامور ټاکي؛ او

36.1.2 د تفتیش مامورین کولای شي چې:

36.1.2.1 د جواز ساحه تفتیش کړي (د ټولو هغو منرالي فعالیتونو په شمول چې د جواز ساحه کې ترسره کېږي.)؛

36.1.2.2 له یو کس څخه وغواړي چې اړین معلومات ورته برابر کړي؛ یا

36.1.2.3 له یو کس څخه وغواړي چې د یوې اړوندې موضوع په اړه پلټنو ته حاضر شي.

36.2 تړون لرونکی مکلف دی او دا داډ باید رامنځته کړي چې د هغه استازی به د تفتیش مامور ته ټولې هغه اسانتیاوې برابرې او غوښتنو ته به یې رسیدګي کېږي چې کله غواړي د کانونو نافذه قانون سره سم خپل واکونه اعمال کړي. په شمول د:

36.2.1 ټولو هغو اسنادو برابرول او وړاندې کول چې د تفتیش مامور ورته اړتیا لري (د شک د مخنیوي لپاره، د ټولو هغو اسنادو او حسابونو په شمول چې د ۳۵ مادې پربنسټ د تړون لرونکي له خوا یا د هغه په استازیتوب ساتل شوي وي.)؛ او

36.2.2 په هغه صورت کې چې د تفتیش مامور ورته اړتیا ولري، د یوې موضوع په اړه پلټنو ته د اسنادو وړاندې کول او حاضرېدل.

36.3 د شک د مخنیوي لپاره، ددې تړون ۳۶,۲ مادې حکمونه د کانونو نافذه قانون کې راغلي حکمونه نه شي محدودولی.

اتمه برخه: نیابت او ضمانتونه

37 د تړون لرونکي نیابت او ضمانتونه

د تړون لرونکي ضمانتونه

37.1 تړون لرونکی امارت ته نیابت او تضمین کوي چې:

37.1.1 تړون لرونکی په قانوني توګه ثبت شوی حقوقي شخصیت دی او د هغه ځای چې ثبت دی، د نافذه قوانینو پربنسټ فعالیت کوي.

37.1.2 تړون لرونکي ټول هغه اړین اقدامات ترسره کړي دي کوم چې هغه ته اجازه ورکوي چې په تړون کې مندرج تعهدات ومني او هغه سرته ورسوي؛

37.1.3 تړون لرونکی واک لري چې د کوم بل شخص له رضایت پرته، په دې تړون کې مندرج تعهدات ومني او هغه سرته ورسوي.

37.1.4 دغه تړون د تړون لرونکي لپاره حقوقي، معتبر او الزامي مکلفیتونه/تعهدات ایجادوي چې د تړون د شرایطو په رڼا کې پر نوموړي د تطبیق وړ دي.

37.1.5 د تړون لرونکي له خوا ددې تړون د مکلفیتونو یا تعهداتو اجرا او سر ته رسول د تړون لرونکي د اصلي اسنادو، نافذه قانون، د یوې وجیبې یا نورو هغو اسنادو چې تړون لرونکی یې پر رعایت ملزم دی، د نقض سبب نه شي کېدلی؛

37.1.6 تړون لرونکی د کومې پېښې له امله له ضرر سره نه دی مخ؛

37.1.7 تړون لرونکی:

37.1.7.1 د کومې دعوا طرف نه دی؛ یا

37.1.7.2 د کومې ادارې یا حکومتي او نیمه حکومتي ادارې، ادارې، مالي یا قضایي ادارې، ډیپارتمنت، کمېسیون، د خپلواکې ادارې، محکمې او یاکومې بلې داسې یوې ادارې له لورې چې یادې ادارې د امارت د قوانینو پر اساس تأسیس شوې اوسي، حکم، قرار یا فرمان نه وي صادر شوی کوم چې بنایي یاد اقدامات د تړون لرونکي توانایي په مادي توګه داسې زیانمنه کړي چې په دې تړون کې د مندرجه تعهداتو او مکلفیتونو د سرته رسولو جوګه نه وي؛

37.1.8 تر کومه چې تړون لرونکی خبر دی، د تړون لرونکي پر وړاندې کومه دعواء الزام، قضایي قرار، حکم یا په ۳۷,۱,۷ ماده کې ذکر شوي هېڅ راز اقدامات په جریان کې نه دي، یا یې هم د پېښېدو خطر نشته او نه هم دغه ډول اقدامات محتمل یا د اټکل وړ دي.

37.1.9 نه تړون لرونکی او نه هم د هغه کوم اړونده لوری د کومې ادارې یا حکومتي او نیمه حکومتي ادارې، ادارې، مالي یا قضایي ادارې، ډیپارتمنت، کمېسیون، د خپلواکې ادارې، محکمې او یاکومې بلې داسې یوې ادارې له خوا چې یادې ادارې د کوم امارت د قوانینو پر اساس تأسیس شوې اوسي، د لاندې مواردو په تړاو د کوم قلمرو د قوانینو یا د کوم الزامي سند د فاحش نقض له امله د محکمې له قرار، الزام یا حکم سره مخ نه دی پېژندل شوی:

37.1.9.1 د منرالونو د استخراج او پروسس لپاره د اکتشاف په برخه کې؛

37.1.9.2 د چاپېریال ساتنې په برخه کې ؛

37.1.9.3 د استخدام شوي پرسونل د روغتیا او خوندیتوب په برخه کې؛ یا

37.1.9.4 د اختلاس او اداري فساد په برخه کې؛

37.1.10 د کانونو نافذه قانون یا نورو نافذه قوانینو سره سم نه تړون لرونکي، نه د هغه کوم استازي او نه هم کوم بل شخص چې د تړون لرونکي یا د هغه د اړونده طرف په استازیتوب عمل کوي، کوم امارتي مقام ته د یوه کار د ترسره کولو په نیت د ناوړه نفوذ له لارې د کومې تادیې، منفعت یا امتیاز وړاندیز شوی، یا وعده ورسره شوې یا هم ورته ورکړل شوي وي؛

37.1.11 تړون لرونکی له منرالي فعالیتونو سره آشنا دی او دا ظرفیت، تجربه او منابع لري چې ددې تړون او ټولو نافذه قوانینو سره سم منرالي فعالیتونه ترسره کړي؛

37.1.12 تړون لرونکی داسې یو شخص نه دی چې د کانونو نافذه قانون په پام کې نیولو سره، د کان کیندنې تړون د عقد یا جواز ترلاسه کولو اهلیت ونه لري؛

37.1.13 ټول هغه اسناد (د داوطلبی اسنادو او نورو هغو اسنادو په شمول چې د اکتشافي جواز په تړاو وړاندې شوي وي) چې د تړون لرونکي یا د هغه په استازیتوب کومې اداري ته وړاندې شوي دي، واقعي، بشپړ او سم دي او ګمراه کوونکي نه دي؛

37.1.14 د تړون لرونکي یا د هغه د استازیتوب یوې اداري ته په وړاندې شوي کوم سند کې معلومات چې د تړون لرونکي یا د هغه د استازي په اړه دي، نه دي کتمان یا پټ شوي یا هم نه دي حذف شوي ؛

37.1.15 د تړون لرونکي یا د هغه په استازیتوب د بل شخص له خوا کومې اداري ته د کوم سند وړاندې کول یا هم د کانونو نافذه قانون او مقررې له مخې د هغه سند کارول، نشر یا وېش د فکري مالکیت د هیڅ حق د نقض سبب نه شي کېدای؛ او

37.1.16 تړون لرونکي له اړونده ادارو څخه ټولې منظورۍ، موافقې او جوازونه ترلاسه کړي او ټول حق الامتیازونه (رویالټي ګانې) او د جواز فیسونه یې تادیه کړي او نور هغه اړین ملاحظات چې یوې اداري یا شخص ته د اسنادو د سپارلو، کارونې، نشر یا وېش په اړه چې د فکري مالکیت د حقونو مسایل پکې شامل وي، په پام کې نیول شوي دي.

دقت

37.2 مګر دا چې په ۳۷,۱ ماده کې بل ډول څرګنده شوي وي، تړون لرونکی د امارت په وړاندې نیابت او ضمانت کوي چې د تړون هر ضمانت:

37.2.1 واقعي، بشپړ او سم دی او د انفاذ تر نېټې پورې ګمراه کوونکی نه دی؛ او

37.2.2 دا به واقعي، بشپړ او سم وي او د تړون په ټوله موده کې به ګمراه کوونکی نه وي.

جلا تضمینونه

37.3 د تړون لرونکي هر تضمین ته به د یوه جلا نیابت او تضمین په نظر کتل کېږي. د هر بیان وړاندې شوی تفسیر بل بیان ته د ارجاع یا استنتاج په وسیله نه شي محدودېدای.

د تړون د عقد انګېزه

37.4 تړون لرونکی منې چې:

37.4.1 د ددغه تړون تضمینونه یې په دې نیت ورکړي، تر څو امارت د تړون عقد ته وهڅوي؛ او

37.4.2 امارت په دغه تړون کې د تړون لرونکي له خوا په وړاندې شویو تضمینونو باندې په اتکا سره تړون عقد کړی دی.

د ترون لرونکي د تضمینونو مبنی

37.5 د ترون لرونکي هر تضمین د هغه د پوهې، معلوماتو او باور په اساس ورکړل شوی، او په دې اساس ورکړل شوی چې د ترون لرونکي تضمین واقعي، بشپړ، سم او گمراه کوونکی نه دی، د ترون لرونکي له استازو څخه تولې اریني پوښتني شوي دي کوم چې له هغوی څخه د ترون لرونکي د تضمین مرتبط د اړونده مسایلو په اړه د معلوماتو توقع کېده.

غرامت

37.6 د دغه ترون ۴۲ مادې د حکمونو په پام کې نیولو سره، ترون لرونکی مکلف دی چې امارت ته د تولي هغې خسارې جبران ورکړي کوم چې امارت ته د ترون لرونکي د غیر واقعي، نا مکمل، ناسم یا گمراه کوونکي تضمین له امله اوښتي ده.

38 د امارت نیابت او تضمینونه

38.1 امارت د ترون لرونکي په وړاندې نیابت او ضمانت کوي چې:

38.1.1 د انفاذ له نېټې سره سم، دغه ترون به:

38.1.1.1 تولې ارینې منظوری (تائیدي) یې ترلاسه کړي دي ؛ او

38.1.1.2 د امارت حقوقي، معتبر او الزامي تعهدات جوړوي چې د هغه د شرایطو په رڼا کې پرې د تطبیق وړ دي؛ او

38.1.2 د جواز ساحې د تولې یا یوې برخې جواز یې له دې ترون لرونکي پرته بل شخص ته نه دی ورکړی (لکه څرنگه چې د کانونو نافذه قانون کې راغلي وي.)

دقت

38.2 مگر دا چې په ۳۸,۱ مادې کې په بل ډول څرگنده شوې وي، امارت د ترون لرونکي په وړاندې نیابت او تضمین کوي چې هر تضمین:

38.2.1 واقعي، بشپړ، سم او د اجرا تر نېټې پورې گمراه کوونکی نه دی؛ او

38.2.2 واقعي، بشپړ، سم به وي او د دغه ترون په موده کې به گمراه کوونکی نه وي.

جلا تضمینونه:

38.3 د امارت هر تضمین ته د جلا نیابت او تضمین په سترگه کتل کېږي. د هر بیان وړاندې شوی تفسیر بل بیان ته د ارجاع یا استنتاج په وسیله نه شي محدودېدای.

د ترون د عقد انگېزه

38.4 امارت منې چې:

38.4.1 ددغه ترون تضمینونه یې په دې نیت ورکړي او وړاندې کړي، تر څو ترون لرونکی د ترون عقد ته وهڅوي؛ او

38.4.2 ترون لرونکي په دغه ترون کې د امارت له خوا په وړاندې شویو تضمینونو باندې په اتکا سره ترون عقد کړی دی.

د تضمینونو حدود

38.5 امارت د ترون لرونکي د کتې لپاره کوم نیابت او تضمین نه کوي، مگر استثناء پر هغو تضمینونو او نیابتونو چې نافذه قوانین یې د پلي کېدو جواز ورکړي.

38.6 ترون لرونکی منې چې کله دغه ترون عقد کوي نو:

38.6.1 د امارت پر تضمینونو او پر خپلو پلټنو، څېړنو، مهارتونو، قضاوت، نظریاتو او مشورې باندې ځانګړې اتکا کوي؛ او

38.6.2 له هغو تضمینونو پرته چې امارت وړاندې کړي، پر نورو هغو بیانونو، ژمنو، هڅونو، نظریاتو، مشورو، نیابت او تضمینونو چې په شفاهي یا لیکلي بڼه د امارت یا د هغه په استازیتوب وړاندې شوي یا ورکړل شوي، اتکا نه کوي.

غرامت

38.7 د ۳۸،۲ مادې په پام کې نیولو سره، امارت مکلف دی چې ترون لرونکي ته د ټولې هغې خسارې غرامت ورکړي کوم چې ترون لرونکي ته د امارت د غیر واقعي، نا مکمل، ناسم یا ګمراه کوونکي تضمین له امله اوښتې دی.

نهمه برخه: مالي ډاډ، متابعت او اجراآت

39 د لاربښودونو رعایت

39.1 ترون لرونکی مکلف دی چې د یوې اداري له خوا د نافذه قوانینو سره سم هر ډول هغه لیکلي لاربښودونه رعایت کړي کوم چې ترون لرونکی اړ کوي چې د هر ډول فاحش نقض د مخنیوي لپاره لاس په کار شي یا هم د لاندې مواردو په نتیجه کې چې اداره یې تشخیص کړي چې له امله یې نقض رامنځته شوی:

39.1.1 د دغه ترون د هر شرط؛

39.1.2 د کانونو نافذ قانون یا مقرره او یا کوم بل اړونده نافذ قانون؛ یا

39.1.3 د جواز هر شرط،

هغه ضرب الاجل چې په دغه ډول لاربښودونو کې مشخص شوی وي یا هم که چېرې په لاربښودونو کې ضرب الاجل نه وي مشخص شوی، د هغې د صدور نېټه په پام کې نیول کېږي.

39.2 که چېرې ترون لرونکی د کومې اداري د یوه لیکلي لاربښود په تطبیق کې چې ددې ترون په ۴۱/۱ ماده کې یې یادونه شوې، نو:

39.2.1 امارت کولای شي چې وزارت یا نورې اړونده اداري وهڅوي چې له ترون لرونکي سره له مشورې پرته د صادر شوي لاربښود د تطبیق لپاره ټول اړین ګامونه اوچت کړي؛

39.2.2 ترون لرونکی مکلف دی چې اړونده اداري ته ټولې هغه اسانتیاوې چې د اداري له لوري غوښتل کېږي برابرې کړي، تر څو اړونده اداره اړین ګامونه واخلي او لاربښودونه پلي کړي؛ او

39.2.3 ترون لرونکی مکلف دی چې د اړونده اداري له لوري تر لیکلي غوښتنې وروسته ټول هغه لګښتونه او مصارف د ۲۰ کاري ورځو په موده کې تادیه کړي چې د یو لاربښود د تطبیق لپاره د اړینو ګامونو د اخیستلو په بدل کې یې کړي دي.

40 د اجرا ضمانتونه

د اجراء ضمانت شرایط

40.1 د ۳۸،۱ یا ۵،۷ بندونو له محدودولو پرته، ترون لرونکی مکلف دی چې د لاندې شرطونو له پوره کېدو مخکې وزارت ته د اجرا ضمانت وړاندې کړي:

40.1.1 د اکتشاف منظور شوي پروګرام کې د ذکر شویو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه د اکتشافي جواز صدور؛ او

40.1.2 د کان کیندنی منظور شوي پروپوزل کې د ذکر شویو ژمنو لپاره د ضمانت په توګه د استخراجي جواز صدور؛ او

40.2 مګر دا چې د کابینې له لوري په بل ډول تاکل شوي وي، د جواز په اړه د اړتیا وړ فعالیت ضمانت مقدار به د اقتصادي کمېسیون لخوا د کانونو نافذه قانون او مقرري سره سم ټاکل کیږي او د هغو له مخې به محاسبه کیږي.

40.3 د اجرا ضمانت به په نقدي توګه د وزارت بانکي حساب ته سپاري.

د حسن اجرا ضمانت په اړه پرېکړه

40.4 تړون لرونکی مني، که چېري د کانونو نافذه قانون سره سم تړون لرونکی د هغو ژمنو په ترسره کولو کې پاتې راشي، چې د اکتشاف په یوه منظور شوي پلان یا د کان کیندنې په منظور شوي پروپوزل کې وړاندې شوي دي، وزارت حق لري چې د حسن اجرا ضمانت چې د اکتشاف له منظور شوي پلان یا د کان کیندنې له منظور شوي پروپوزل (هر یو چې د اجرا وړ وي) سره یو ځای وړاندې شوی، په اړه یې لازمه پرېکړه وکړي.

دحسن اجرا ضمانت بېرته سپارل

40.5 د ۴۰،۴ مادې مطابق په هغه صورت کې د اجرا ضمانت په اړه پرېکړه نه وي شوې، د تړون د ۴۷،۷ مادې په پام کې نیولو سره د اجرا ضمانت د دې تړون تر پای ته رسېدو وروسته بېایي تړون لرونکي ته بېرته وسپارل شي.

41 د چاپېریال ساتنې ضمانتونه

د چاپېریال ساتنې تضمین شرایط

41.1 تړون لرونکی نه شي کولای چې د جواز ساحه کې کار پیل کړي، تر څو چې یې د چاپېریال ساتنې د مدیریت منظور شوي پلان کې د کړو ژمنو لپاره وزارت ته د تضمین په توګه د چاپېریال ساتنې ضمانت نه وي وړاندې کړی.

41.2 د چاپېریال ساتنې د تضمین مقدار چې د جواز په بدل کې غوښتل کېږي، د وزارت له خوا د لاندې موارد و په پام کې نیولو سره ټاکل کېږي:

41.2.1 د کانونو نافذه مقرره؛

41.2.2 د چاپېریال ساتنې مدیریت منظور شوی پلان؛ او

41.2.3 د چاپېریال ساتنې ملي ادارې سره په مشوره.

41.3 د چاپېریال ساتنې د تضمین بڼه به د نافذه مقررې له مخې وټاکل شي.

د چاپېریال پر تضمین بیاکتنه

41.4 تړون لرونکی مکلف دی چې:

41.4.1 د نافذه مقررې سره سم هر کال د چاپېریال ساتنې د تضمین مقدار باندې بیا کتنه وکړي؛ او

41.4.2 بېایي مکلف کړای شي چې د نافذه مقررې په رڼا کې د چاپېریال ساتنې تضمین تعدیل شوی بڼه وړاندې کړي.

د چاپېریال ساتنې د تضمین په اړه پرېکړه

41.5 تړون لرونکی مني چې د کانونو له نافذه قانون سره سم که چېرې نوموړی د چاپېریال ساتنې د مدیریت منظور شوي پلان کې د ذکر شویو ژمنو په پلي کولو کې پاتې راشي، نو وزارت کولای شي چې:

41.5.1 د چاپېریال ساتنې د تضمین په اړه پریکړه وکړي؛ او

41.5.2 بدیل اقدامات تر لاس لاندې ونیسي چې د دې کار لګښت به د پور په توګه د تړون لرونکي له خوا ورکول کېږي.

د چاپېریال ساتنې تضمین بېرته سپارل

41.6 تر هغه بریده چې ۴۱٫۵ مادې ته په پام سره د تضمین په اړه پرېکړه نه وي شوي، د دې تړون له ۴۶٫۷ مادې سره سم د چاپېریال ساتنې هر تضمین به د دې تړون تر فسخ وروسته بېرته تړون لرونکي ته مسترد کېږي.

42 غرامت

د تړون لرونکي غرامت

42.1 د ۴۳ مادې په پام کې نیولو سره، تړون لرونکی مکلف دی چې امارت او د هغه استازو ته د ټولې هغې خسارې غرامت ورکړي چې ددې تړون د نقض له امله ورته اوښتي وي، خو له هغه حالت پرته چې دغه خساره په خپله د امارت له خوا د نافذه قوانینو د نقض یا نه رعایت په نتیجه کې ورته اوښتې وي.

د امارت غرامت

42.2 د ۴۳ مادې په پام کې نیولو سره، امارت مکلف دی چې تړون لرونکی او د هغه استازي د ټولې هغې خسارې په بدل کې چې ددې تړون یا د نافذه قوانینو د نقض یا نه رعایت له امله ورته اوښتې ده، جبران کړي، خو له هغه حالت پرته چې دغه خساره په خپله د تړون لرونکي له خوا ددې تړون د نقض په پایله کې رامنځته شوې وي.

د غرامتونو کټه

42.3 تړون لرونکی او امارت دواړه مني او موافقه کوي چې ددې تړون د ۴۲٫۱ او ۴۲٫۲ مادې پر بنسټ د دواړو لورو ذکر شوي تعهدات د دواړو لورو د استازو په ګټه وراندې شوي او د هغوی له لورې د تطبیق وړ دي، که څه هم بنایي هغوی ددې تړون طرف نه وي.

43 د مسئولیت حدود

43.1 په دغه تړون کې سربېره پر نورو مواردو، د یوه لوري مسئولیت د بل لوري یا د هغه د استازي پر وړاندې تر واقعي ثابت شوي تاوان پورې محدود دی او لومړی ذکر شوی لوری، په هېڅ شرایطو کې د نامستقیم تاوان لپاره مسولیت نه لري.

44 تقصیر او فسخ

د تقصیر موارد

44.1 د دغه تړون د موخو په رڼا کې د تړون لرونکي په اړه لاندې حالات د تقصیر موارد ګڼل کېږي:

44.1.1 کله چې تړون لرونکی د **اجرا ضمانت** په وړاندې کولو کې په هغه بڼه چې د تړون په ۴۰ ماده کې ذکر شوې، پاتې راشي:

44.1.1.1 د ۴٫۱ مادې پربنسټ په منظور شوي اکتشافي پروګرام کې شوې ژمنې د ضمانت په توګه؛یا

44.1.1.2 د ۵٫۷ مادې سره په مطابقت کې د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل کې شوې ژمنې د ضمانت په توګه؛

44.1.2 **د جواز لغوه کول:** هغه جواز چې تړون لرونکی یې لري او د کانونو د نافذه قانون مطابق لغوه کېږي؛

44.1.3 **د جواز ځنډول:** ټول هغه جوازونه چې د دغه تړون پر اساس ورکړل شوي وي ، یا

44.1.3.1 موده یې پوره شوې وي؛

44.1.3.2 د کانونو د نافذه قانون سره سم له تولې یا یوې برخې څخه منصرف شوی وي؛ یا

44.1.3.3 د نافذه قانون مطابق (د ۴۴,۱,۲ بند له محدودلو پرته) فسخ شوی وي؛

44.1.4 **اهلیت:** کله چې تړون لرونکی د کانونو د نافذه قانون مطابق د جواز کاروني اهلیت له لاسه ورکړي؛

44.1.5 **د تعلیق له خبرتیا څخه سرغړونه:** که چېرې تړون لرونکی د جواز د ځنډېدو له رسمي خبرتیا څخه وروسته چې د کانونو نافذه قانون له مخې د وزارت له لوري خپرېږي، بیا هم د جواز په ساحه کې منرالي فعالیتونه ترسره کوي، دغه عمل د تعلیق خبرتیا څخه سرغړونه ګڼل کېږي؛

44.1.6 **د لارښوونې نه رعایت:** کله چې تړون لرونکی د وزارت له خوا ددې تړون د ۳۹,۱ مادې مطابق د یوې صادرې شوې لارښوونې په متابعت کې پاتې راځي؛

44.1.7 **د حکمیت د قرار نه رعایت:** کله چې د تړون د ۵۵ مادې له مخې تړون لرونکی د حکمیت قرار الزامي ونه ګڼي او د هغې په رعایت کې پاتې راشي؛

44.1.8 **ناخوښه پیښه:** تړون لرونکی د ناخوښې پیښې تابع دی؛

44.1.9 **په کنترول کې بدلون:** د ۴۹ مادې په پام کې نیولو سره د تړون لرونکي له خوا د تغیراتو د بدلون لپاره غوښتنه رد کېږي او د بدلون کنترول رامنځ ته کېږي؛

44.1.10 **د تضمین نقض:** کله چې تړون لرونکی خپل یو تضمین نقض کړي؛

44.1.11 **په تادیاتو کې پاتې راتلل:** کله چې تړون لرونکی ددې تړون، د کانونو نافذه قانون یا مقرری پربنسټ د ځمکې د سطحې د کرایې، فیس، رویالټي یا کوم بل مبلغ په تادیه کولو کې پاتې راشي او دغه مبلغ پیسې د تادیې تر نېټې وروسته د ۲۰ کاري ورځو په جریان کې تادیه نه شي؛ یا

44.1.12 **فاحش نقض:** کله چې تړون لرونکی د لاندې مواردو د فاحش نقض مرتکب شي:

44.1.12.1 ددې تړون د شرطونو د یو شرط نقض (له هغه شرایطو پرته چې تړون لرونکی د ځمکې د سطحې کرایې، فیس، رویالټي یا ۴۴,۱,۱۱ مادې مطابق د نورو تادیاتو په ورکولو مکلف دی)، او دغه تقصیر د اصلاح وړ نه وي یا هم دا چې وزارت دهمدغې مادې په رڼا کې د لیکلي خبرتیا له لارې له تړون لرونکي څخه د تقصیر د اصلاح یا جبران غوښتنه کړې وي او تړون لرونکی د خبرتیا تر خپرېدو وروسته د ۲۰ کاري ورځو په جریان کې د تقصیر په سمولو کې پاتې راغلی وي او د وزارت قناعت یې نه وي حاصل کړی ؛

44.1.12.2 د کانونو نافذه قانون، مقررې او یا بل نافذه قانون نقض؛ یا

44.1.12.3 هم د جواز د شرطونو د یو شرط نقض.

د تړون فسخه کول

44.2 تړون لرونکی مني چې د کانونو د نافذه قانون د حکمونو په پام کې نیولو سره، د تقصیر د مواردو د پېښېدو په صورت کې وزارت کولای شي چې د کانونو د تخنیکي کمېټې له سپارښتنې او د اقتصادي کمېسیون له منظورۍ سره سم دغه تړون فسخ کړي.

44.3 د تقصیر له هغو مواردو پرته چې په ۴۴,۱ ماده کې بیان شوي دي، په هغه صورت کې چې د اکتشاف او استخراج فعالیتونه د کانونو نافذه قانون کې د اکتشافي یا استخراجي جواز د لغوې په تړاو ذکر شوې مودې څخه د زیات وخت لپاره وځنډېږي او وزارت د مودې له تمدید سره موافقه ونه کړي، امارت کولای شي چې دغه تړون فسخه کړي.

د تړون د فسخې خبرتیا

44.4 که وزارت د کانونو د نافذه قانون مطابق دغه تړون فسخ کوي، امارت ژمنه کوي چې وزارت به د تړون د فسخ د اجرا نېټې په اړه تړون لرونکي ته لیکلې خبرتیا صادروي.

45 د تړون د فسخې آثار

د جوازونو لغوه کول

45.1 د دغه تړون فسخه کول که د هر دلیل له مخې وي، ددې تړون او د کانونو د نافذه قانون سره سم هر ډول صادر شوی جواز د وزارت له لورې لغوه کېدای شي.

د تړون د فسخې نور آثار

45.2 په هر دلیل وي، د دې تړون تر فسخه کېدو وروسته:

45.2.1 تړون لرونکی مکلف دی چې وزارت ته له کوم لګښت پرته د ټولو هغو معلوماتو چې د تړون په موده کې یې تولید کړي دي، د وزارت له لورې تر لیکلې غوښتنې وروسته د ۲۰ کاري ورځو په جریان کې وزارت ته وړاندې کړي؛

45.2.2 په دې تړون کې د هر لوري درج شوي مکلفیتونه رفع کېږي، مګر له هغو مکلفیتونو پرته چې په ۴۶،۴۴،۴۳،۴۲،۴۱،۴۰، ۱،۲ او له ۵۵ څخه پرته کې درج شوي دي او یاد مکلفیتونه به ددې تړون فسخه کېدو وروسته د اجرا په حال کې پاتې کېږي؛ او

45.2.3 هر لوری کولای شي د بل لوري پر وړاندې د دغه تړون د نقض په صورت کې له خپلو حقوقو چې د تړون له پای ته رسولو مخکې یې درلودل، دفاع وکړي.

46 د جواز د مودې د پوره کېدو، انصراف یا لغوه کېدو آثار

د منرالي فعالیتونو پای ته رسول

46.1 تړون لرونکی مکلف دی چې د جواز د نېټې په پوره کېدو سره سم د جواز په ساحه کې منرالي فعالیتونه پای ته ورسوي.

له ساحې څخه د استازو ایستل

46.2 له هغو مواردو پرته چې تړون لرونکی ددې تړون په ۴۶,۳ او ۴۶,۶ ماده کې مندرج مکلفیتونه ترسره کړي، تړون لرونکی همدارنګه مکلف دی چې د جواز تر پای ته رسېدو وروسته د جواز ساحې څخه خپل ټول استازي وباسي.

د وسایلو او زېربنا لېږدول

46.3 له هغو مواردو پرته چې تړون لرونکی ددې تړون په ۴۶,۵ ماده کې د مندرجه مکلفیتونو پر رعایت مکلف دی، تړون لرونکی همدارنګه مکلفت لري چې:

46.3.1 د جواز ساحې څخه د هغو ټولو وسایلو لېږدول چې د تړون لرونکي یا د هغو د استازو له خوا راوړل شوي وي؛ او

46.3.2 له ۳۱,۶ مادې سره په مطابقت کې، د هر هغې زېربنا غیر فعالول او لرې کول چې د تړون لرونکي یا د هغه د استازو له خوا د جواز ساحه کې رغول شوي دي، او دا کار باید په هر صورت کې له لاندې نېټو څخه زیات نه ځنډېږي:

46.3.3 د جواز د پای نېټه؛ یا

46.3.4 که چېرې اړونده جواز د کانونو د نافذه قانون سره سم لغوه شي، نو نېټه به د الغا تر نېټې وروسته ۶۰ کارې ورځې وي.

46.4 که چېرې د جواز په ساحه کې وسایل یا زېربنا په هغې موده کې چې په ۴۶,۳ ماده کې ذکر شوې، لرې نه شي، نو وزارت حق لري چې په اړه یې لازمه پرېکړه وکړي.

د نیمګړو پاتې شویو مکلفیتونو سر ته رسول

46.5 د یو جواز د مودې له پای ته رسېدو، انصراف یا لغوه کېدو سره سم تړون لرونکی مکلف دی چې:

46.5.1 د جواز د نېټې له پای ته رسېدو وروسته څومره ژر چې شوني وي، تړون لرونکی به د جواز ساحه د وزارت له قناعت سره سم خوندي کوي، تر څو کوم شخص یا څاروي د ژوبلېدو او یا نورو ملکیتونو ته د زیان اوښتو مخنیوی وشي،

46.5.2 د چاپېریال ساتنې مدیریت د منظور شوي پلان په پام کې نیولو سره، تړون لرونکی مکلف دی چې خپل نیمګړي یا پاتې مکلفیتونه ادا کړي (د شک د مخنیوي لپاره، هغه پاتې مکلفیتونه چې تړون لرونکي یې د بیا رغونې او د کان د مخې د بندولو په برخه کې لري)؛

46.5.3 د ټولو هغو ګامونه اخیستل چې د نافذه قوانینو د رعایت لپاره اړین ګڼل کېږي؛ او

46.5.4 څومره ژر چې شوني وي، وزارت ته په لیکلي بڼه خبر ورکړي چې د ۴۶,۵,۱ – ۴۶,۵,۳ مادو پربنسټ خپل مکلفیتونه سر ته ورسوي.

د جواز د مودې تر پای ته رسېدو وروسته ساحې ته لاسرسی

46.6 له هغو مواردو پرته چې په ۴۶ ماده کې ذکر شوي، تړون لرونکی بنایي:

46.6.1 د جواز ساحې نېټې تر پای ته رسېدو وروسته د جواز ساحې ته تر هغې مودې پورې لاسرسی ولري، چې منطقاً له ۴۶,۵,۱ تر ۴۶,۵,۳ مادې په رڼا کې د تړون لرونکي د مکلفیتونو د سرته رسولو لپاره اړین دي او ساحې ته د دغو تجهیزاتو وړل او له استازو سره داخلېدل یوازې د مکلفیتونو د ادا کولو او چټکیا په مقصد وي؛ او

46.6.2 د هرې هغې لارښوونې متابعت وکړي چې ساحې ته د لاسرسي په اړه د کومې ادارې له خوا صادرېږي.

د اجراء د تضمین او د چاپېریال ساتنې تضمین مستردول

46.7 امارت ژمنه کوي چې وزارت د لاندې کارونو په ترسره کولو مکلف دی:

46.7.1 د تړون لرونکي له خوا د ۴۶,۵,۴ مادې مطابق د خبرتیا له تر لاسه کولو وروسته، وزارت مکلف دی چې تر کومه چې عملي وي، د جواز ساحه تفتیش کړي څو تصدیق کړي چې تړون لرونکي د اکتشاف په منظور شوي پروګرام، د کان کیندنې منظور شوي پرپوزل او د چاپېریال ساتنې د مدیریت منظور شوي پلان کې شوې ژمنې ترسره کړي دي.

46.7.2 څومره چې ژر شوني وي، وروسته له هغې چې وزارت تصدیق کړي چې تړون لرونکي:

46.7.2.1 په منظور شوي اکتشافي پروګرام یا د کان کیندنې منظور شوي پروپوزل کې خپلې ژمنې پوره کړي، نو وزارت تړون لرونکي ته د اجرا اړونده تضمین بېرته سپاري؛ او

46.7.2.2 د چاپېریال ساتنې د مدیریت په منظور شوي پروګرام کې یې ژمنې پوره کړي، وزارت تړون لرونکي ته چاپېریال ساتنې د اجرا تضمین بېرته سپاري؛

46.8 وزارت بنایي د خپل لزوم دید پراساس د چاپېریال ساتنې اړوند د اجرا تضمین ټول یا یوه برخه یې بېرته تړون لرونکي ته وسپاري، ترڅو د کان تر تړل کېدو پورې د روان نظارت لپاره یو

تضمین وي. که چیرې وزارت وغواړي چې د چاپیریال ساتنې د تضمین مقدار کې بدلون راولي، کولای شي چې له نافذه مقررې سره سم یې ترسره کړي.

47 ګډې حل لارې

47.1 هغه حقوق او حل لارې چې ددې تړون په نهمه برخه کې مشخصې شوې دي، پر هغو حل لارو سربېره دي او پر هغو حقوقو یا حل لارو باندې نه عوض کېږي یا هغه نه محدودوي چې په همدې نهمه برخه یا په نافذه قانون کې بیان شوي دي.

لسمه برخه: فرعي قراردادونه او معاملې

48 فرعي قرارداد

48.1 که چېرې تړون لرونکی د منرالي فعالیتونو د ترسره کولو په تړاو کوم قراردادي استخداموي، نو:

48.1.1 تړون لرونکی مکلف دی چې سملاسي د قراردادي او د هغو منرالي فعالیتونو د جزییاتو په اړه چې قراردادي یې په پام کې لري، وزارت ته په لیکلي بڼه خبر ورکړي ؛

48.1.2 تړون لرونکی باید داډ رامنځته کړي چې د قراردادي له لوري د هر منرالي فعالیت له ترسره کولو وړاندې:

48.1.2.1 نوموړی قراردادي، له تړون لرونکي سره په لیکلي بڼه تعهد کوي چې تر هغه بریده به ددې تړون د شرایطو رعایت کوي تر کومه چې پر منرالي فعالیتونو د تطبیق وړ وي ؛ او

48.1.2.2 فرعي قراردادي له قراردادي سره په لیکلي بڼه تعهد کوي چې تر هغه بریده به ددې تړون شرایط رعایت کوي تر کومه چې پر منرالي فعالیتونو د تطبیق وړ وي.

48.1.3 د ۴۸،۱،۲ مادې له محدودولو پرته، تړون لرونکی مکلف دی چې دا داډ رامنځته کړي چې قراردادي او د فرعي قراردادي، په منرالي فعالیتونو کې د بوختو کسانو لپاره اړینه تکافل پلې کوي.

48.1.4 تړون لرونکی مکلف دی چې دا داډ رامنځته کړي چې د تړون لرونکي له خوا د قراردادي او بل هر فرعي قراردادي نظارت او مدیریت په کافي اندازه ترسره کېږي ترڅو تصدیق کړي چې :

48.1.4.1 تړون لرونکی ددې جوګه دی چې د قراردادي او د فرعي قراردادي له خوا ددې تړون شرایط رعایت کېږي؛ او

48.1.4.2 تړون لرونکی د قراردادي یا فرعي قراردادیانو له هغو کړنو له مخکې خبر کړي چې ښایي تړون لرونکی ددې تړون د کوم شرط د نقض له ګواښ سره مخ کړي.

48.2 د شک د مخنیوي لپاره:

48.2.1 په دې تړون کې هېڅ شی د تړون لرونکي هغه مکلفیتونه یا مسئولیتونه چې ددې تړون پربنسټ ورته سپارل شوي، نه شي رفع کولای، ولو که تړون لرونکي خپل ځیني مکلفیتونه کوم قراردادي یا فرعي قراردادیانو ته تفویض کړي هم وي؛

48.2.2 د ۴۸،۲،۱ مادې د حکمونو له محدودلو پرته، ۴۸،۱،۳ مادې ته په پام سره که چېرې قراردادي یا فرعي قراردادیان د اړینې بیمې په اجرا کولو کې پاتې راشي، دا کار به د تړون لرونکي لپاره په تړون کې د راغلو مکلفیتونو او مسئولیتونو د ترسره کولو څنډ نه (د شک د مخنیوي لپاره، ۲۴ مادې مطابق د تړون لرونکي له خوا د بیمې د اجرا په برخه کې د مکلفیت په شمول)؛ او

48.2.3 تړون لرونکی به د قراردادي او فرعي قراردادي د هر عمل او ترک عمل په وړاندې مسئول وي، داسې چې د قراردادي او فرعي قراردادیانو عمل یا ترک عمل د تړون لرونکي اعمال دي.

Islamic Emirate of Afghanistan
AFGHANINVEST

49 د مدیریت بدلون

د اړتیا ور منظوري

49.1 د ۲۴,۲ مادي له محدودولو پرته، ترون لرونکی مکلف دی چې د پروژې مدیریت کې تر بدلون راوستلو وړاندې د نافذه مقررې له مخې د وزارت لیکلي منظوري ترلاسه کړي.

د هغه جواز خندول چې منظوری ته په تمه دی

49.2 ترون لرونکی دا مني چې د کانونو نافذه قانون له مخې، که د ترون لرونکي په مدیریت کې د وزارت تر لیکلي منظورۍ وړاندې بدلون راشي، په دغه صورت کې د ترون لرونکي ټول جوازونه د بدلون د پیل په موده کې خنډول کېږي او پر هغه نېټه یې د اعتبار موده پای ته رسېږي په کومه چې وزارت د منظورۍ لپاره وړاندې شوی غوښتنلیک منظوروي.

له منظورۍ پرته د مدیریت بدلون

49.3 که چېرې د ترون لرونکي له خوا د مدیریت بدلون:

49.3.1 د وزارت تر لیکلي منظورۍ وړاندې پېښ شي او بیا وزارت د ترون لرونکي غوښتنه د مدیریت د بدلون له مخې رد کړي؛ یا

49.3.2 د وزارت له لوري د مدیریت بدلون لپاره د غوښتنلیک تر ردولو وروسته پېښ شي،

نو په دې په دغه صورت کې ښایي ترون د ۴۴,۱,۹ مادې له مخې فسخ شي.

50 د حقونو او مکلفیتونو پر لېږد محدودیتونه

د امارت له خوا لېږد

50.1 امارت نه شي کولای چې په دغه ترون کې راغلي حقوق او مکلفیتونه بل لوري ته ولېږدوي، مګر دا چې امارت د ترون لرونکي لیکلي موافقه ترلاسه کړې وي.

د ترون لرونکي لهخوا لېږد

50.2 ترون لرونکی نه شي کولای چې:

50.2.1 په دې ترون کې راغلي هر ډول حقوق او مکلیفتونه بل لوري ته ولېږدوي، مګر د جواز یا د جواز منفعت اړونده حقوق او مکلفیتونه لېږدولای شي، او

50.2.2 جواز یا د جواز منفعت لېږدولای شي (چې د شک د مخنیوي لپاره د جواز د منفعت ایجاد هم پکې شاملېږي)، مګر دا چې:

50.2.2.1 ترون لرونکي د کانونو د نافذه مقررې او قانون سره سم له وړاندې د وزارت منظوري ترلاسه کړې وي؛ او

50.2.2.2 د ۵۰,۳ او ۵۰,۵ مادې د حکمونو په رعایت سره، د جواز د منفعت ترلاسه کوونکي لومړی په داسې بڼه له امارت سره ژمنلیک لاسلیک کړی وي چې وزارت ته د منلو وړ وي او ددې ژمنې پربنسټ د امارت په وړاندې دا تعهد لري چې د ترون ټول مکلفیتونه چې د حقونو د لېږد په اړه ذکر شوي یا هم د ترون لرونکي پر ځای په صراحت سره بیان شوي وي، رعایت کوي.

50.3 امارت کولای شي چې په ۵۰,۲,۲,۲ ماده کې د ذکر شوي تعهد پر ځای، د اړونده جواز د منفعت ترلاسه کوونکی مکلف کړي تر څو پر هغو شرایطو برابر چې په دې ترون کې ذکر شوي دي، د یو بل ترون د عقد لپاره چمتو شي.

50.4 د ۵۰,۲,۲,۲ مادې له مخې د ژمنلیک تر اجرا یا د کانونو د اوسني ترون تر عوض کېدو وروسته چې په ۵۰,۳ ماده کې توضیح شوې، اوسنی ترون لرونکی ددې ترون پربنسټ د راتلونکو ټولو

مکلیفیتونو په وړاندې تر هغه بریده آزاد دی چې تر کومه چې یاد مکلفیتونه د ژمنلیک یا د کانونو د تړون له مخې د اړونده جواز د منفعت ترلاسه کوونکي پرغاړه اخلي.

د تضمین ګټه

50.5 که تړون لرونکی د شریعت مطابق ددې مقصد لپاره د جواز د امتیازونو د لېږد وړاندیز وکړي (چې د شک د مخنیوي لپاره د جواز د امتیاز رامنځته کول هم پکې شامل دي) چې یوه شخص ته د رهن یا د تضمین د نورو ګټو د ورکولو په وسیله د جواز په ساحه کې د منرالي فعالیتونو د تمویل لپاره مالي وجوه ترلاسه کړي، په ۵۰،۲،۲،۲ ماده کې راغلي ژمنه بنایي د جواز ترلاسه کوونکو په انتخاب یا د یاد شخص له خوا د راتلونکو حقونو په پلي کولو یا هم یاد شخص یا د هغه په استازیتوب د بل شخص له خوا د واک په پلي کولو پورې مشروط وي، ترڅو جواز یا د جواز امتیاز ولېږدوي.

یوولسه برخه: عمومي حکمونه

51 د امارت له خوا داډ

منظوری

51.1 امارت ژمنه کوي چې، تر کوم ځایه چې شوني وي او د دې تړون او نافذه قوانینو سره مطابقت ولري، وزارت او ټولې اړونده اداري به هڅوي چې تړون لرونکي سره د پروژې د پراختیا او اجرا په برخه کې د ټولو اړینو منظوریو ګانو په ترلاسه کولو کې مرسته وکړي.

د امارت لهخوا د خندونو نه جوړول او نه تبعیض

51.2 د تړون لرونکي له خوا د دې تړون او د نافذه قوانینو د شرطونو او حکمونو د رعایت په پام کې نیولو سره، امارت به په هېڅ داسې عمل لاس نه پورې کوي کوم چې:

51.2.1 د تړون لرونکي وړتیا یا توانايي داسې اغېزمنه کړي چې خپله شتمني او کاروبار لکه څرنګه چې لازمه ده، هغسې تنظیم نه شي کړای؛ او

51.2.2 په افغانستان کې دننه د تړون لرونکي د استازو آزاد تګ راتګ زیانمن کړي.

51.3 د ۵۱،۴ مادې له مخې، امارت باید په نافذه قوانینو کې داسې کوم حکم اضافه نه کړي کوم چې پر تړون لرونکي یا هم د تړون لرونکي په اړونده لورو باندې د کوم مادي مالي یا بل بار د وضع کولو سبب شي، ولو که د دغه ډول حکمونو موخه په مشخصه توګه تړون لرونکی یا د هغه اړونده لوري که نه.

51.4 ددې تړون ۵۱،۴ ماده پر هغه نافذه قانون نه شي تطبیق کېدای کوم چې:

51.4.1 موخه یې د ایمني، روغتیایي، عامه هوساینې یا امارت او د هغه د وګړو د امنیت خوندیتوب وي؛ یا هم

51.4.2 د امارت د نړیوالو مسؤلیتونو ترسره کول وي.

بهرني کارګر

51.5 د تړون لرونکي له خوا د تړون د ۲۹ مادې د شرایطو او د محلي ګټې د منظور شوي پلان د شرایطو په رعایت سره، تړون لرونکی بنایي د نافذه قوانینو په پام کې نیولو سره لکه څرنګه چې اړتیا یا مناسبه وي، بهرني کارګر استخدام کړي.

51.6 د ۵۱،۱ یا ۵۱،۲ مادو د حکمونو له محدودولو څخه پرته، امارت مکلف دی چې که چېرې اړتیا ولیدل شي، د منرالي فعالیتونو د ترسره کولو په مقصد د تړون لرونکي له خوا د بهرنیو کارګرو استخدام ته اجازه ورکړي ترڅو په ازاده توګه:

51.6.1 افغانستان ته راشي، کار وکړي او هستوګن شي؛ او

51.6.2 له افغانستان څخه ووځي؛

خو په دې شرط چې یاد کسان به تل د نافذه قوانینو تابع اوسي .

د ترون لرونکي د شتمنیو مصادره

51.7 امارت نه شي کولای چې د اجبار له لارې:

51.7.1 د ترون لرونکي له خوا د منرالي فعالیتونو په نتیجه کې استخراج شوي منرالونه یا تولید شوي محصولات مصادره کړي؛ یا

51.7.2 د ترون لرونکي کوم عقاري یا شخصي ملکیت (د شک د مخنیوي لپاره، د هغې ځمکې په ګډون چې د ترون لرونکي ملکیت وي)

خو له هغو مواردو پرته چې د استملاک قانون، د خصوصي پانګونې قانون یا کوم بل نافذه قانون اجازه ورکړې وي.

51.8 که امارت یې ارینه وګڼي چې د ۵۱٫۷ مادې مطابق منرالونه، محصولات یا نور ملکیتونه په جبري توګه مصادره کړي، نو امارت مکلف دی چې د نافذه قوانینو سره سم ترون لرونکي ته یې جبران چې عادلانه، کافي او اغېزناک وي، تادیه کړي.

د ترون لرونکي په ګټه د ځمکې استملاک

51.9 په هغه صورت کې چې د کانونو نافذه قانون پلي کېږي، امارت ژمنه کوي چې وزارت به دې ته چمتو کوي ترڅو د هغې اړونده ځمکې د جبري استملاک په اړه چې د بل شخص ملکیت وي، څومره چې ژر کېدای شي د اقتصادي کمېسیون څخه منظوري ترلاسه او دا کار به لاندې مواردو ته په پام سره ترسره کېږي:

51.9.1 تر یادې نېټې وروسته د ۹۰ کاري ورځو په جریان کې کله چې ترون لرونکی د اړونده ځمکې په اړه د کانونو نافذه قانون د حکمونو په پام کې نیولو سره د ځمکې مالک یا متصرف ته د هغه د رضایت ترلاسه کولو لپاره لیکلې غوښتنه ولېږي.

51.9.2 دکانونو د نافذه قانون سره سم تر یادې نېټې وروسته کله چې د ځمکې مالک یا متصرف د ترون لرونکي غوښتنې ته د رد ځواب ورکړي؛

په دواړو حالاتو کې، چې ترون لرونکی لرونکی مکلف دی وزارت په لیکلې توګه خبر کړي، دغه خبرتیا باید له لاندې ضمایمو سره مل وي:

51.9.3 د ټولو هغو لیکونو کاپي ګاني چې د ترون لرونکي او د اړونده ځمکې د مالک یا متصرف ترمنځ تبادله شوي ؛ او

51.9.4 په دې اړه غوښتنه چې وزارت د اړونده ځمکې د جبري استملاک لپاره د اقتصادي کمېسیون څخه منظوري ترلاسه کړي.

51.10 ترون لرونکی مني او موافقه کوي چې که چېرې اقتصادي کمېسیون د جبري استملاک وړاندیز چې د کانونو نافذه قانون کې تصریح شوی، تصویبوي، نو:

51.11 د استملاک قانون له مخې د خسارې جبران (د معادلې ځمکې د ورکړې په شمول) د استملاک د اړونده اداري لهخوا د تادیې وړ دی؛

51.11.1 د کانونو پر نافذه قانون او مقررې سربېره، که د خسارې جبران د استملاک قانون له مخې د استملاک د اداري لهخوا د تادیې وړ وي؛

51.11.2 په دغه صورت کې ترون لرونکی مکلف دی چې د استملاک د اداري تر غوښتنې وروسته د ۲۰ کاري ورځو په موده کې، دغې اداري ته د هغې معادل ورکړي.

52 ثبات

52.1 که چېرې:

52.1.1 د انفاذ له نېټې وروسته هر مهال:

52.1.1.1 په افغانستان کي نوي ماليات، تاديات يا نور فيسونه وضع کېږي او هغه يوازې د منرالي فعاليتونو په اړه وي؛ يا

52.1.1.2 په نافذه قوانينو کي کوم بدلون راځي، چي مالياتي قوانين هم پکي شامل وي،

او ياد بدلون تبعيضانه وي يا د تړون لرونکي پر وړاندي تبعيضانه اغېز ولري؛ او

52.1.2 په ۵۳،۱،۱،۱ يا ۵۳،۱،۱،۲ مادو کي د ذکر شويو حالاتو په نتيجه کي، د تړون لرونکي پر اقتصادي ګټو چي له منرالي فعاليتونو يا له دي تړون څخه يي تر لاسه کوي، معکوسي يا منفي اغېزي ولري،

نو په دي صورت کي تړون لرونکی به امارت ته ليکلي خبرتيا استوي او په دي خبرتيا کي بايد د اړونده حالاتو يا د هغو منفي اغېزو په اړه چي تړون لرونکی ورسره مخ دی، پوره جزييات شامل وي.

52.2 که چېري تړون لرونکی د ۵۳،۱ مادي له مخي امارت ته خبرتيا استوي، نو اړخونه، بي له دي چي د ۵۲،۳ مادي حکمونو ته زيان ورسېږي، سملاسي غونډه کوي او خپلي ګډي هڅي په کار اچوي ترڅو په تعديل کي پر داسي تعديلاتو يا بدلون راوستلو هوکړه وکړي، چي بنايي د تړون لرونکي د اقتصادي ګټو د بيا احيا لپاره چي ممکن دغه ګټي يي له منرالي فعاليتونو يا له تړون څخه چي د نويو مالياتو، محصولاتو، فيسونو يا په نافذه قوانينو کي د تعديل مستلزم نه و، اړين کنل کېږي .

52.3 که چېري د تړون لوري ونه توانېږي د ۵۳،۱ مادي مطابق د تړون لرونکي له خوا امارت ته د خبرتيا تر استولو وروسته دشپږو مياشتو دننه هوکړي ته ورسېږي، نو:

52.3.1 د منفي اغېزو لپاره د تړون لرونکي يوازيني او ځانګړي حل لاره چي په ۵۳،۱،۲ ماده کي ورته اشاره شوي، هغه مقدار خساره ده کوم چي د دغو منفي اغېزو لپاره تړون لرونکي ته د جبران لپاره کافي کنل کېږي او دغه جبران د تړون د ۵۳،۳،۳ مادي په پام کي نيولو سره تاديه کېږي؛

52.3.2 دواړه لوري کولای شي د خساري د مقدار يا د هغه ميکانيزم د ټاکلو لپاره چي د خساري اندازه پري محاسبه کيږي، له ۵۵ بند سره سم حکميت ته مراجعه وکړي ؛ او

52.3.3 امارت ژمنه کوي چي وزارت تړون لرونکي ته هغه مقدار خساره چي په ۵۳،۳،۲ ماده کي ورته اشاره شوي، له رويالټي څخه چي د تړون لرونکي له خوا ددي تړون پر اساس ورکول کېږي، تاديه کړي.

استثناءآت

52.4 د شک د رفع کولو لپاره:

52.4.1 له ۵۳،۱ څخه تر ۵۳،۳ پوري مادي پر لاندي مواردو نه تطبيقېږي:

52.4.1.1 هر ډول ماليي، تاديات او يا نور عام اجرا کېدونکي فيسونه کوم چي په مشخصه توګه د منرالي فعاليتونو په اړه نه وي او تبعيضانه نه وي او يا د تړون لرونکي پر وړاندي تبعيضانه اغېز ونه لري ؛ يا

52.4.1.2 د نافذه قوانينو له مخي د ځمکي د سطحي په کرايي، فيسونو يا د ساختماني توکو په رويالټي کي زياتوالی راولي او دغه زياتوالی په افغانستان کي د انفلاسيون کارېدونکي نرخ په پام کي نيولو سره عملي شي ؛ او

52.4.2 په ۵۵ ماده کي ذکر شوي هيڅ مورد بايد داسي تعبير نه شي چي ګويا د نافذه قوانينو د تطبيق پر ساحي او د هغه د غوره تطبيق پر وړاندي کوم محدوديت يا موانع وضع کوي کوم چي ياد قوانين د تړون لرونکي پر وړاندي تبعيضانه چلند يا تبعيضانه اغېزو ته لار نه هواروي.

53 غير مترقبه پېښي (فورس ماژور)

غير مترقبه پېښي

53.1 د ۵۴،۲ مادي په رعايت سره، د تړون د ۵۴ مادي د موخي په رڼا کي غير مترقبه پېښه هغي پېښي يا حالت يا د پېښو يا حالاتو ترکيب ته وايي کوم چي:

53.1.1 له منطقي نظره د اټکل وړ نه وي؛

53.1.2 منطقاً د زيانمن لوري له کنترول يا اختيار څخه پورته وي؛

53.1.3 په دي ترون کي د زيانمن لوري د راغلو مکلفيتونو (له هغه مکلفيت پرته چي د تادياتو په اړه وي) د ځنډ يا تقصير لامل شي ؛ او

53.1.4 د غيرمترقبه پيښي په وخت کي دا توقع نه شواى کېداى چي زيانمن لوري د صنعت د غوره کړني پر اساس د معقولانه او ځيرکانه کوښښونو په ترسره کولو سره د هغي مخنيوى کړى واى يا يې کنترول کړي واى؛ او

تر هغه بريده چي په ۵۴,۱,۱ – ۵۴,۱,۴ مادو کي ذکر شوي شرايط پوره کړي، لاندي حالات غير مترقبه پيښي ګڼل کېږي:

53.1.5 جګړه، پاڅون، بلوا، مدني نافرماني او تروريستي اعمال؛

53.1.6 محاصره، اعتصابونه او يا د هېواد يا اړونده صنعت په سطحه کارګري شخړي چي له زيانمن يا زيانمن لوري يا د زيانمن لوري له نورو اړوندو لورو سره تړاو ونه لري؛

53.1.7 وبا ګاني يا قرنطين؛ او

53.1.8 زلزله، طوفان، سېلاب، اور لګېدنه، تالنده برېښنا يا د هوا نور ورانوونکي پېښي.

53.2 پر ۵۴,۱ مادي سربېره، د ۵۴ مادي د موخو په رڼا کي لاندي پېښي يا حالتونه په غيرمترقبه پېښو کي نه راځي:

53.2.1 اقتصادي تنګلاسي يا د بازار په شرايطو کي بدلون؛

53.2.2 هغه پيښي چي ددي ترون پر اساس د يوه زيانمن طرف د مکلفيتونو اجرا سختوي، خو ناممکن کوي يې نه؛

53.2.3 جګړي، پاڅونونه، بلواوي، مدني ناکراري او تروريستي اعمال، مګر دا چي دغه پېښي:

53.2.3.1 په مستقيم ډول د جواز سيمه اغېزمنه کړي يا په مادي توګه د کان کيندني پروپوزل تطبيق مختل يا مخنيوى يې وکړي؛

53.2.3.2 په پورتني ۵۴,۲,۳ ماده کي مشخص شوي اړونده وضعيت د پام وړ خرابوالي لامل شي کوم چي د انفاذ د نېټي اړونده شرايطو سره تړاو ولري؛ او

53.2.3.3 ترون لرونکي د کورني امنيت پلان کي راغلي تعهدات پلي کړي وي؛

53.2.4 د جواز ساحي موجوده شرطونه، د موجوده ناچاوده مهماتو په شمول؛

53.2.5 د جواز په سيمه کي تر معمولي کچي ډېر د ژمي اورېدېدل؛ او

53.2.6 نوري هغه پيښي يا حالات چي د پيښېدو په وخت کي، د غير مترقبه پيښو له تعريف سره چي په ۵۴,۱ ماده کي وړاندي شوي، نږدي مستقيم تړاو ونه لري.

د غير مترقبه پيښو اغېزي

53.3 د ۵۴,۴ مادي مطابق، که چېري کومه غيرمترقبه پيښه ددي سبب کېږي چي په ترون کي د ترون لرونکي يا امارت (زيانمن لوری) د راغلو مکلفيتونو د اجرا مخنيوى کوي يا يې د ځنډ لامل ګرځي، نو :

53.3.1 د زيانمن شوي لوري اړونده مکلفيتونه (له مالي مکلفيتونو پرته)؛ او

53.3.2 د مقابل لوري اړونده مکلفيتونه به کوم چي د زيانمن لوري د مکلفيتونو په اجرا پوري متکي دي،

له هغي نېټي څخه ځنډول کېږي کوم چي فورس ماژور (غيرمترقبه) پيښي د يادو مکلفيتونو د اجرا مانع ګرځي يا هغه ځنډوي او دا حالت به تر هغي دوام مومي چي د ۵۴,۹ مادي مطابق فورس ماژور پيښي پاى ته رسېږي.

د غیر مترقبه حالاتو په اړه خبرتیا

53.4 که چیرې یو زیانمن لوری د غیرمترقبه پیښو له امتیاز څخه د برخمن کېدو دعوی کوي، نو:

53.4.1 بل لوري د هغې پیښې یا حالاتو یا د دوارو پیښو یا حالاتو په اړه خبر کړي چې فورس ماژور لامل کېږي، او د فورس ماژور تر پیښېدو وروسته د ۱۰ ورځو په جریان کې وروسته تر هغې چې زیانمن لوری په لومړي خل د فورس ماژور په اړه خبرېږي، څومره ژر چې شوني وي خبر ورکړي؛

53.4.2 بل لوری سملاسي د هغو اقداماتو په اړه خبر کړي چې د فورس ماژور پیښو د اغېزو د راکمولو په موخه تر لاس لاندې نیول شوي وي؛

53.4.3 د ۵۴,۵ مادې حکمونه رعات کړي، که څه هم ۵۴,۴ ماده په خپله باید د یو زیانمن لوري له خوا د ۵۴,۴ مادې سره سم د خبرتیا د صدور خنډ ونه ګرځي.

53.4.4 ددې تړون له مخې د خپلو هغو مکلفیتونو ترسره کولو ته دوام ورکړي چې فورس ماژور پیښو له کبله نه دي اغېزمن شوي ؛ او

53.4.5 څومره ژر چې شوني وي، ددې تړون له مخې د خپلو مکلفیتونو سرته رسول بېرته پیل کړي.

د اغېزو راکمولو مکلفیت

53.5 زیانمن لوری مکلف دی چې د فورس ماژور پیښو د اغېزو راکمولو لپاره غوره هڅې وکړي او د مکلفیتونو په سرته رسولو کې رامنځته شوی خنډ حداقل ته ورسوي.

هغه پیښې چې له حقوقي لارو د حل و فصل ور نه دي

53.6 بې له دې چې ددې تړون پرېنسټ د یو زیانمن لوري مکلفیتونه اغېزمن شي، په ۵۴,۵ ماده کې د درج شویو مکلفیتونو په شمول، که چیرې یو زیانمن شوی یې مناسبه ونه ګڼي، یاد لوری مکلف نه دی چې د محاصرې، تحریم، اعتصاب یا کارګري اختلاف اړونده شخړو د حل لپاره سره کېني.

53.7 که چیرې یو زیانمن شوی لوری په ۵۴,۶ ماده کې ذکر شویو مواردو ته په رسېدګي کې پاتې راشي، دا پیښه باید داسې ونه ګڼل شي چې ګڼې د زیانمن لوري په کنترول کې وه، یا هم په ۵۴,۱ ماده کې د فورس ماژور پیښو تعریف ته په پام سره، زیانمن لوري د یادو پیښو مخنیوی کولای شوای یا یې هم په کنترولای شوای.

لګښت

53.8 پر هغو حکمونو سربېره چې د ۵۴ مادې له حکم سره مغایرت لري، د فورس ماژور پیښو د اغېزو د راکمولو لپاره د کوښښونو په لړ کې، هیڅ زیانمن لوری اړ نه دی چې د اړوند کار ترسره کولو لپاره تر معقولې اندازې زیاتې پیسې مصرف کړي. په دې توګه، د زیانمن شوي لوري هیڅ ډول مالي وضعیت باید په پام کې ونه نیول شي.

د غیرمترقبه پیښو پای

53.9 فورس ماژور پیښې به د لاندې مواردو مخکې پای ته رسېږي او د زیانمنو لورو مکلفیتونه چې د ۵۴ مادې له مخې خنډېدلي دي، بېرته د بشپړ اجرا او انفاذ حالت ته راګرځي:

53.9.1 هغه وخت کله چې مقابل لوری د زیانمن شوي لوري خبرتیا ترلاسه کړي، کوم چې بیانوي چې نوموړی لوری ددې جوګه دی په دې تړون کې د راغلو مکلفیتونو اجرا بیا پیل کړي (دغه ډول خبرتیا باید په ممکنه لنډ وخت کې واستول شي) ؛ او

53.9.2 هغه وخت کله چې زیانمن شوی لوری په تړون کې د راغلو ژمنو اجرا له سره پیل کړي.

د غیر مترقبه پیښو د دوام له امله د تړون فسخ کول

53.10 که چیرې غیرمترقبه کومه پیښه تر پرلپسې شپږو میاشتو د زیاتې مودې لپاره دوام وکړي:

53.10.1 دواړه لوري باید د ۵۲,۲ مادې مطابق د حسن نیت له مخې مذاکرات پیل کړي او د یادې مادې په اړه چې کوم تعدیلات اړین وي، په اړه یې موافقې ته ورسیږي؛ او

53.10.2 که چیرې:

53.10.2.1 دواړه لوري د ۵۲,۲ مادې مطابق د زیانمن شوي لوري له خوا د فورس ماژور په تړاو تر خبرې کړې خبرتیا وروسته د ۱۲ میاشتو په جریان کې د تړون د تعدیل په اړه هوکړې ته ونه رسیدل؛ یا

53.10.2.2 دواړه لوري د ۵۲,۲ مادې مطابق د تړون د یو یا دوه مورده تعدیلاتو په اړه د هغې مودې په جریان کې چې په ۵۴,۱۰,۲,۱ کې تصریح شوې، موافقې ته ورسیږي، خو یاد تعدیلات د ۵۲,۳ مادې مطابق د شپږو میاشتو په موده کې د اجرا وړ ونه ګرځي نو.

په دغه صورت کې له ۵۴,۱۱ مادې سره سم امارت کولای شي چې دغه تړون فسخ کړي او د تړون فسخ د یو لوري څخه بل ته د خبرتیا تر لیږلو وروسته د اجرا وړ دی.

53.11 که چیرې تړون د ۵۴,۱۰ مادې مطابق د امارت له خوا فسخ شي، د تړون ۴۵ ماده د تطبیق وړ ده.

54 د اختلافونو حل

د افغانستان د سوداګریزو شخړو د حل مرکز (ACDR)

54.1 د ۵۵,۲ مادې په پام کې نیولو سره، که چیرې ددې تړون په اړه کومه شخړه، اختلاف یا دعوی رامنځته کیږي او د تړون د یو اړخ له لوري بل اړخ ته د خبرتیا تر استولو وروسته دواړه لوري د ۶۰ ورځو په جریان کې کومې هوکړې ته ونه رسیږي، نو موضوع به د افغانستان د سوداګریزو شخړو د حل و فصل مرکز کې حکمیت ته محول کوي.

54.2 د شک د مخنیوي لپاره، امارت په دې وسیله په صراحت سره څرګندوي چې هر هغه اختلاف یا شخړه چې له دې تړون څخه رامنځته کیږي، د حل لپاره به د افغانستان د سوداګریزو شخړو مرکز ته وړاندې کیږي.

54.3 د حکمانو شمیر باید دری تنه وي.

54.4 د حکمیت قرار کیدای شي چې د یو مشخص مقدار پیسو د تادیه کولو یا هم د یو عمل د ترسره کولو، د یو عمل د نه ترسره کولو یا هم ددغه دول اعمالو د ترکیب په اړه د حکم صادرول وي.

54.5 د حکمیت ځای کابل، افغانستان دی.

54.6 د حکمیت قرار نهایي او د تطبیق وړ دی.

54.7 د افغانستان محاکم کولای شي چې د حکمیت د قرار د انفاذ په اړه حکم وکړي یا هم د قرار د تنفیذ لپاره د افغانستان له محاکمو څخه د صلاحیت د احراز غوښتنه وکړي.

54.8 تر کوم ځایه چې شوني وي، تړون لرونکی او امارت دواړه کولای شي چې د شخړې په جریان کې د تړون تطبیق ته دوام ورکړي.

55 محرمانه معلومات

امارتي اسناد

55.1 تړون لرونکی منې چې د کانونو نافذه قانون سره سم وزارت به:

55.1.1 د اوسني تړون یوه نسخه او د تړون لرونکي د ذینفع مالکانو جزییات به د دغه تړون تر لاسلیک وروسته د ۱۰ کاري ورځو په جریان کې خپروي؛

55.1.2 د جواز یوه نسخه او د جواز لرونکي د ذینفع مالکانو جزییات به هم د جواز تر صدور یا انتقال وروسته د ۱۰ کاري ورځو په جریان کې خپروي؛

55.1.3 وزارت مکلف دی چې له نافذه مقررې سره سم، د ثبت شویو معلوماتو محتویات وساتي او هغه د عامه لاسرسي وړ وګرځوي؛

55.1.4 پر نورو موضوعاتو سربېره، د ثبت شویو معلوماتو محتویات به د تړون اړونده ځینې جزییات لکه څرنګه چې په نافذه مقرراه کې ذکر شوي، شامل وي؛

55.1.5 د هغو اسنادو کاپي ګانې چې ددې تړون پربنسټ د خپراوي وړ وي، د کانونو نافذه مقررې سره سم به د عامه لاسرسي وړ ګرځي؛ او

55.1.6 اسناد باید په دې دلیل له خپرولو یا عامه لاسرسي ته له وړاندې کولو څخه پاتې نه شي چې ګڼي د یادو اسنادو ځینې محتویات د محرمو معلوماتو لرونکي دي.

د محرمو معلوماتو استفاده او افشا کول

55.2 د ۵۶,۴ مادې د مفهوم له مخې، تړلاسه کوونکی لوری باید محرمانه معلومات د بو ثالث شخص په واک کې ور نه کړي، همدا راز له محرمانه معلوماتو څخه په هیڅ ډول استفاده نه شي کولای، مګر دا چې له دغه تړون یا نافذه قوانینو سره سم له خپلو حقونو څخه د ګټې اخیستنې او یا خپلو مسؤلیتونو پرځای کولو لپاره وکارول شي.

55.3 تړلاسه کوونکی لوری باید داډ ورکړي چې هر استازی یې چې د ۵۶ مادې د مقصد په رڼا کې محرمانه معلومات د هغوی په واک کې ورکول کېږي، د یاد شوي بند محتوا به مراعاتوي.

55.4 د ۵۶,۲ مادې له مخې، تړلاسه کوونکی لوری په لاندې مواردو کې له محرمانه معلوماتو ګټه اخیستلای او یا یې افشا کولای شي:

55.4.1 د ۵۶,۵ مادې له مخې، تړلاسه کوونکی لوری به د معلوماتو د افشا کوونکي اداري مخکې له مخکې رضایت تړلاسه کړی وي (دا رضایت به غیرمنطقي او مشروط ډول نه وي تړلاسه شوی او ځنډول شوی هم نه وي)؛

55.4.2 د معلوماتو افشاء کول به د تړلاسه کوونکي لوري استازي ته وي چې موخه یې له دغه تړون یا نافذه قانون او مقررې سره سم د تړلاسه کوونکي لوري له حقونو استفاده یا تړلاسه کوونکي لوري مسؤلیت پر ځای کول وي.

55.4.3 د کانونو نافذه قانون او مقررې او یا نور نافذه قوانین یې افشاء کول لازم وبولي.

55.4.4 معلومات د مالي مسؤلینو او یا د بنه نیت له مخې د تړلاسه کوونکي لوري د مالي مسؤلینو او یا هم له تړلاسه کوونکي لوري سره اړوند کوم دریېم کس په واک کې ورکړل شوي وي او هغه کس هم هوکړه کړې وي چې د ۵۶ بند محتوا به مراعاتوي؛ او یا

55.4.5 افشاء د پیرودونکي لپاره او په دغه تړون یا ورکړل شوي جواز کې د تړلاسه کوونکي لوري له حقوقو او ګټو سره په بنه نیت سره شوې وي او د معلوماتو تړلاسه کوونکی کس به هم د ۵۶ بند د محتوا له رعایت کولو سره هوکړه کوي.

رضایت

55.5 په هغه صورت کې چې تړون لرونکی د امارت له لوري د رضایت نامې په اړه د خبرتیا له تر لاسه کولو وروسته تر پنځو کاري ورځو پورې په لیکلي بڼه، د ۵۶,۴,۱ مادې له حکم سره سم خپل څرګند مخالفت اعلان نه کړي، په دې صورت کې به د محرمانه معلوماتو د افشاء او استفادې پربنسټ د تړون لرونکي رضایت بلل کېږي. البته په هغو حدودو کې چې د امارت له لوري د معلوماتو افشاء د خلکو د روغتیا، خوندیتابه او امنیت ساتنې لپاره په بېړنیو حالاتو کې اړین وبلل شي.

56 خبرتیاوې

د خبرتیا استول

56.1 هر دول خبرتیا یا اړیکې چې ددې تړون له مخې یې اړخونه له یو بل سره تامینوي، باید په لیکلې بڼه په پښتو یا په دري ژبو وي او په لاندې طریقو سره واستول شي:

56.1.1 د تړون لرونکې په پته دې ولېږل شي او د اړوندې څانګې د پام اړولو لپاره یې باید د اړونده شعبې یا د آمر په نوم (که چېرې د تطبیق وړ وي) چې لاندې مشخص شوي، نښاني کړي؛ یا

56.1.2 هغه لوري ته د ایمیل له لارې او د څانګې او یا اړوند آمر (که موجود وي) له نښاني سره ولېږل شي، لکه څرنګه چې په لاندې دول مشخص شوي.

تړون لرونکی:

پته: لکه څرنګه چې په "راجستر" کې ثبت دي

ایمیل: لکه څرنګه چې په "راجستر" کې ثبت دي

وزارت:

پته: مکرویان څلور لاری کابل

برېښنالیک: lsmmd@momp.gov.af

د اړیکې د جزئیاتو بدلون

56.2 تړون لرونکی تصدیقوي چې:

56.2.1 د کانونو د نافذه قانون له مخې تړون لرونکی مکلف دی چې ځان د ثبت شوي پتې پر سموالي او کره والي ډاډه کړي؛ او

56.2.2 پته او برېښنالیک د اړونده نافذه مقرري د حکمونو له مخې بدلېدای شي.

56.3 که امارت [دري] کاري ورځې وراندې تړون لرونکی کس د خپلې پتې او ایمیل پر بدلېدو خبر کړي، هر دول لېږل شوي خبرتیا او مکتوب هغه مهال د اعتبار وړ دی چې وروستي ایمیل یا پتې ته لېږل شوی وي.

د خبرتیا وخت لاندې ترتیب شوی دی

56.4 هر دول لېږل شوي خبرتیا باید تر لاندې تاکل شوو مودو وروسته ترلاسه شوي وبلل شي:

56.4.1 که تحویل شوی وی، هغه وخت چې په اړونده پته اېښودل شوی

56.4.2 که د پوست له لارې لېږل شوی وي، د لېږلو تر نېټې وروسته پینځه (۵) کاري ورځې (یا که پوست له هېوادې بهر ته وي) لس (۱۰) کاري ورځې؛ او یا

56.4.3 که د ایمیل له لارې لېږل شوی وي، د اتوماتیکي تاییدی له راتلو سره سم؛ که اتوماتیک ځواب رانهشي، له هغه وخت څخه دري ساعته وروسته چې ایمیل یا برېښنالیک د لیږونکي لخوا لېږل شوی و، او دا وخت د هغه وسیلې په حواله تاکل کیږي چې برېښنالیک یې لیږلی و.

56.5 له دې سره سره، که خبرتیا یا برېښنالیک په غیر رسمي ورځ او یا د مازدیګر تر ۵:۰۰ بجو وروسته لېږل شوی وي، د لېږلو نېټه به یې د راتلونکي کاري ورځې پیل وبلل شي.

57 متفرقه حکمونه

د تړون د لورو ترمنځ اړیکه

57.1 ددغه تړون له مخې:

57.1.1 د طرفینو ترمنځ د شراکت او ګډې پانګونې (joint venture) هېڅ اړیکه نه شته ؛ یا

57.1.2 هېڅ لوري حق نه لري، چې د بل لوري په استازیتوب یو کار ترسره او یا کوم مسئولیت ومني.

لګښتونه

57.2 مګر دا چې په دې تړون یا د کانونو نافذه قانون کې بل ډول تصریح شوي وي، د تړون هر لوری مکلف دی چې ددې تړون او د تړون اړونده د نورو اسنادو د چمتو کولو، مذاکرې، اجرا یا رعایت په تړاو هر ډول لګښتونه او مصارف خپله ورکړي.

منظوري او رضایت

57.3 مګر دا چې په دې تړون یا نافذه قوانینو کې په صراحت سره بل ډول راغلي وي، امارت کولای شي او بشپړ اختیار لري چې د هغو شرایطو په پام کې نیولو سره چې خپله یې ټاکي، یو وړاندیز منظور یا یې رد کړي او یا یې له ورکولو ډډه وکړي. له شرایطو سره سم امارت مکلف نه دی چې د یو وړاندیز د منظورۍ یا رد په اړه دلایل وړاندې کړي.

د نورو اسنادو اجراء

57.4 دغه تړون هغه وخت په سمه توګه اجرا ګڼل کیږي، کله چې دواړه لوري دا سند او دې ته ورته نور اسناد اجرا کړي.

نور اقدامات

57.5 هر لوری مکلف دی چې په خپل شخصي لګښت ټول اسناد چمتو کړي او یا له مقابل لوري څخه د غوښتنې وړ چارو د اجرا لپاره درېیم شخص وګوماري تر څو دغه تړون او دې ته ورته نوري معاملې په کټور او بشپړ ډول له نیمګړتیا لرلو پرته عملي شي

پر تړون حاکم قانون او قضايي واک

57.6 دا تړون د افغانستان د نافذه قوانینو پر اساس تنظیمیږي. له ۵۵ مادې سره سم، دواړه لوري به خپله قضیه د ځانګړې صلاحیت لرونکو محاکمو او د استیناف محکمو ته ارجاع کوي.

د تړون ژبه

57.7 دغه تړون پر پښتو او انګلیسي ژبو چمتو شوی او اجرا کیږي چې هر لوری به په دواړو ژبو د تړون یوه کاپي ترلاسه کوي. که چیرې په دواړو ژبو د چمتو شوي تړون د نسخو ترمنځ توپیر وي، پښتو نسخې ته ارجحیت ورکول کیږي.

د تفکیک قابلیت

57.8 د دغه تړون هر حکم په جلا توګه د تفکیک وړ دی. که چیرې د تړون یو حکم په یوه قضایي حوزه کې قانوني مبنی ونه لري، د تطبیق وړ نه وي یا هم بې اعتباره وي یا هم په راتلونکې کې دغه ډول څه کیږي نو:

57.8.1 یاد حکم باید په اړونده دعوا کې له دغه تړون څخه جلا په نظر کې ونیول شي، خو د تړون پر پاتې نورو حکمونو به اغېزه ونه لري؛ او

57.8.2 په یوه قضایي حوزه کې یو حکم قانونیت، انفاذ او عتبار زیانمن نه کړي.

معافیتونه

57.9 د دې تړون له مخې د یو حق، واک یا حل لارې په اړه معافیت باید د یو لوري له خوا بل لوري ته په لیکلي بڼه وي. دا معافیت به د کوم مکلفیت یا نقض د ضمني معافیت په معنی نه وي.

57.10 که یو لوری د یوه کار په کولو ونه توانیږي او یا یې په کولو کې ځنډ وکړي چې د دغه تړون له مخې یې د کولو حق لري، پر هغو د سترګو په پټولو په معنا نه دی.

د غرامت دوام

57.11 په دغه تړون کې هر غرامت د طرفینو یو دوامداره، جلا او له نورو مسئولیتونو څخه خپلواک مسئولیت دی او د تړون تر فسخې وروسته هم دوام کوي.

[د دې پاڼې پاتې برخه عمداً خالي پرېښودل شوې ده.]

لومړی جدول: اکتشافي جواز

لومړی برخه: مقدم شرطونه

	مقدم شرطونه	وروستی نېټه
۱	وزارت حق لري چې دغه تړون فسخ کړي که چېرې تړون لرونکی له کوم معقول او موجه عذر پرته خپل کارونه د دوو (۲) میاشتو په موده په پرله پسې ډول وځنډوي.	
۲	تړون لرونکی د پروپوزل د تعهداتو په اساس ژمن دی چې د اکتشاف په دوره کې څوارلس میلیونه دوه سوه نهه زره درې سوه اتیا (14,209,380) امریکایی ډالر او د استخراج او پروسس په مرحله کې پنځه اوویا میلیون (75,000,000) امریکایی ډالر پانګونه کوي.	
۳	تړون لرونکی مکلف دی چې خپل اکتشافي فعالیتونه د نړیوالو معیارونو لکه CRIRSCO او داسي نورو معیارونو سره سم ترسره او پلي کړي.	

دویمه برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذه قانون)

	د جواز اضافي شرط
.1	۱. هغه اضافي شرطونه چې د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت له خوا په راپور کي د کانونو نافذه قانون مطابق ځای پر ځای شوي دي (د لرغونو آثارو او فرهنګي عتیقه شیانو په اړه)، لکه څرنګه چې د وزارت له خوا د دغه تړون لرونکي ته په (الف) ۲،۲،۳،۲،۳ جز کي ذکر شوي

دریمه برخه: د جواز ساحه

No	Latitude			Longitude		
	Degree	Minute	Second	Degree	Minute	Second
1.	[34]	[0]	[33.515]	[63]	[43]	[24.414]
2.	[34]	[3]	[11.24.982]	[63]	[42]	[3.737]
3.	[34]	[10]	[6.553]	[64]	[2]	[12.523]
4.	[34]	[10]	[0.747]	[64]	[2]	[16.819]
5.	[34]	[10]	[45.066]	[64]	[4]	[31.386]
6.	[34]	[8]	[11.194]	[64]	[6]	[4.215]

دويم جدول: استخراجي جواز

لومړی برخه: د جواز اضافي شرطونه (د کانونو نافذه قانون)

	د جواز اضافي شرط
.1	د کان کيندني د پروپوزل په اړه تړل هغه شرطونه چې داقتصادي کمېسيون له خوا د کان کيندني پر جواز لرونکي باندې د کانونو وزارت د نافذه قانون مطابق وضع کېږي.
.2	هغه اضافي شرطونه چې د اطلاعاتو او فرهنګ وزارت له خوا په راپور کې د لرغونو آثارو او فرهنګي عتيقه شيانو په اړه وضع شوي دي، لکه څرنګه چې د وزارت له خوا د دغه تړون لرونکي ته په (الف) ۲,۲.۳,۲۲ جز کې ذکر شوي

دریېم جدول: زېربنا او عامه کارونه

لومړۍ برخه: زېربنا

	هغه زېربناوې چې باید تړون لرونکی یې ورغوي
1.	تړون لرونکی مکلف دی چې په افغانستان کې دننه د نهایي محصول تولید لپاره د سرپ او جست د پروسس بشپړه فابریکه جوړه او نصب کړي.
2.	تړون لرونکی مکلف دی چې د دغې پروژې د ټولو منرالي فعالیتونو لپاره د اړتیا وړ بریښنا او اوبه رسول تامین کړي.
3.	تړون لرونکی باید د کان کیندنې فعالیتونو پورې اړوند ټول سړکونه جوړ کړي.

دویمه برخه: عامه کارونه

	هغه عامه کارونه چې تړون لرونکی یې باید وکړي	وخت
1.	په دریو لمړنیو کلونو کې تړون لرونکی مکلف دی چې هر کال ۶۰۰ سوه زره (شپږ لکه) امریکایي ډالر په ټولنیزو خدمتونو کې مصرف کړي.	
2.	د استخراج په څلورم، پنځم او شپږم کال کې تړون لرونکی مکلف دی چې هر کال ۳۰۰ سوه زره (درې لکه) امریکایي ډالر په ټولنیزو خدمتونو کې مصرف کړي.	
3.	له شپږم کال څخه بیا د پروژې تر پایه هر کال تړون لرونکی مکلف دی چې سل زره امریکایي ډالر د ټولنیزو خدمتونو په برخه کې په مصرف ورسوي.	
4.	تړون لرونکی به یاد ټولنیز خدمتونه د سیمې د خلکو په غوښتنه، ولایتي اداري سره په همغږۍ او د کانونو او پټرولیم وزارت په تایید تر سره کوي.	

ونډه وال

شماره	سهم لرونکی	د سهم لرونکي سلنه
۱	افغان انویسټ	۶۵ سلنه
۲	شرکت ایده بنیان کارمانیا اورنگ (ابیکو)	۳۵ سلنه

څلورم جدول: ځانګړي شرایط

[د تړون ځانګړي شرایط چې دلته به ولیکل شي(که وي)

	ځانګړي شرایط	وروستی نېټه

۱	ترون لرونکی حق نه لري چې د خرڅلاو لپاره په هیڅ مقدار خام مواد له هیواد څخه بهر صادر یا خرڅ کړي.	
۲	ترون لرونکی مکلف دی چې په افغانستان کې دننه د نهایي محصول تولید لپاره د سرپ او جست د پروسس بشپړه فابریکه جوړه او نصب کړي.	
۳	ترون لرونکی مکلف دی چې په افغانستان کې دننه سل سلنه (۱۰۰٪) د دغه کان د سرب او جست پروسس وکړي.	
۴	لکه څرنګه چې افغان اینویسټ شرکت په عام المنفعه پروژو کې(د شبرغان څخه تر دشت آلوان پوري د ۵۰۰ کیلو واټ د مزي تمدید او د دشت آلوان څخه د سب ستیشن، رییکتر وی، او لاین وي په جوړیدلو کې) پانګونه کوي نو د کانونو او پټرولیم وزارت د رهبری سره د تفاهم څخه وروسته له یاد شرکت څخه د اکتشاف مرحلي لپاره کوم مالي ضمانت نه اخیستل کیږي او یاد شرکت له ۱۵ سلنه تضمین څخه معاف دی.	

د اکتشاف تعهدات:

ترون لرونکی مکلف دی چې د اکتشاف په مرحله کې به لاندې فعالیتونه (البته محدود نه دي) ترسره کوي. برسېره پردې، د امتیاز اخیستونکي باید د کان کیندنې ټول فعالیتونه له نړیوالو معیارونو سره سم ترسره کړي.

- د اکتشاف ورکشاپ مجهز کول
- د ډرون کمرو په واسطه د ساحې عکسونه اخیستل او دهغو تحلیل او تجزیه کول
- ساحې سطحي جیو کیمیکل کول
- لیتوجیوکیمیل ترسره کول
- دساحې جیو فزیک تر سره کول
- جر کیندل
- د جرونود برخو رسمول
- برمې کیندل
- کور ډریلنګ
- دذخایرو محاسبه کول
- دذخایرو جیولوجیکل ماډلنګ ترسره کول
- د امکان سنجی مطالعات ترسره کول

اجراء:

ترون ورکوونکی (امارت)
د کانونو او پترولیم وزارت

شیخ الحدیث شهاب الدین دلاور
د وزارت سرپرست

ترون لرونکی
افغان انوېسټ شرکت

د شرکت رییس

CONFIDENTIAL

لومړی شمېره ضمیمه: د استخراج منظور شوی پروګرام
[ولیکئ]